

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ภายใต้กรอบการบริหารเชิงคุณภาพ แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะที่ 2 จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ภายใต้กรอบการบริหารเชิงคุณภาพ และระยะที่ 3 ศึกษาผลการนำแผนพัฒนาการศึกษา ภายใต้กรอบการบริหารเชิงคุณภาพไปใช้ ผู้วิจัย ขอรายงานผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา (ระยะที่ 1)

การดำเนินการวิจัยใน ระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย 3 วิธีการ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์เอกสาร 2) การสัมภาษณ์เชิงลึก และ 3) การศึกษาเชิงสำรวจ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และผู้วิจัยขอรายงานผลการศึกษาในระบายนี้อตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis)

การวิเคราะห์เอกสาร เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามหลักการเชิงวิชาการ หรือทฤษฎี และเพื่อสร้างเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถาม เอกสารที่ทำการศึกษา ได้แก่ รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นโยบายรัฐบาล นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายการจัดการศึกษา ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย การปฏิรูปการศึกษารอบที่สอง

(พ.ศ. 2552-2561) โดยผู้วิจัยได้จำแนกองค์ประกอบของการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเอกสารแต่ละเล่ม จากนั้นวิเคราะห์ความสอดคล้องของแต่ละแนวคิด ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาว่า หากองค์ประกอบใดมีความสอดคล้องกัน ก็จะนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ซึ่งพบว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายการจัดการศึกษาของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ล้วนแต่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กร ส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่งเสริมการมีโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และยึดคุณธรรมนำความรู้ ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

2. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ (Best Practice) ผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกโรงเรียน ดังนี้คือ เป็นโรงเรียนได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่น หรือโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน และเป็นโรงเรียนที่ถ่ายโอนมาสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้วิจัยคัดเลือกมาทั้งหมด 3 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนขมิ้นพิทยาสรรพ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ 2) โรงเรียนทุ่งกุลาราชานุสรณ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด และ 3) โรงเรียนหนองโนประชาสรรค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น วัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์คือ เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การนำแผนลงสู่การปฏิบัติ การประเมินผลการใช้แผนพัฒนาการศึกษา และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนขมิ้นพิทยาสรรพ์ เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2553 โรงเรียนทุ่งกุลาราชานุสรณ์ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2553 และโรงเรียนหนองโนประชาสรรค์ เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2554 สรุปผลการวิจัยได้ดังตารางที่ 16 ดังนี้

ตารางที่ 16 สรุปผลการศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ (Best Practice) ทั้ง 3 โรงเรียน

ประเด็นที่ศึกษา	โรงเรียนที่ 1 : ขมิ้นพิทยาสรรพ์	โรงเรียนที่ 2 : พุทธรักษา	โรงเรียนที่ 3 : หนองโนประชาสรรค์
1. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา	<p>ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งขององค์กร เพราะแผนจะเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา และในการจัดทำแผน สิ่งที่ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องตระหนักคือ การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ต้องมีองค์ความรู้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ต้องประสานความร่วมมือกับองค์กรภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประสานกับหน่วยงานต้นสังกัด ในขั้นตอน</p>	<p>ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า การวางแผนยุทธศาสตร์เป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่ง ถ้าวางแผนดีก็เท่ากับสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง ในขั้นตอนการวางแผนสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญมีดังนี้คือ ต้องส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศร่วมคิด ร่วมทำภายในองค์กร ประสานแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีให้เป็นสิ่งเดียวกัน ได้จะง่ายต่อการปฏิบัติ และแผนที่ดีต้องสอดคล้องกับกรอบครบถ้วน ต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน ต้นสังกัด ต้องวิเคราะห์องค์กรอย่างรอบด้านในการกำหนด</p>	<p>ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า การวางแผนส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันในการแก้ปัญหา และร่วมกันคิดว่าจะทำกิจกรรม หรือโครงการอะไรเพื่อให้ถึงนั้น ๆ คืบหน้าและที่สำคัญคือบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วม เพราะการมีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน มุ่งมั่นทำงานให้ประสบความสำเร็จ การจัดทำแผนต้องมีความยืดหยุ่น ต้องศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ชัดเจนเพื่อนำมาสู่การกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย และยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนาองค์กร</p>

ประเด็นที่ศึกษา	โรงเรียนที่ 1 : จมื่นพิทยาสรรพ์	โรงเรียนที่ 2 : หงษ์กุลอุปราชานุสรณ์	โรงเรียนที่ 3 : หนองโพนประหารศรี
	<p>มีการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน มีการปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หากการดำเนินงานมีปัญหา อุปสรรคใดๆ ต้องรีบแก้ไข เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ การดำเนินกิจกรรม โครงการทุกครั้งต้องมีการติดตามตรวจสอบ และรายงานผลเป็นระยะเพื่อติดตามความก้าวหน้าของงาน</p>	<p>บุคลากรทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในกิจกรรม โครงการ พัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ถ้าขั้นตอนการวางแผนชัดเจน การปฏิบัติตามแผนก็จะราบรื่น บุคลากรทุกฝ่ายต้องรับรู้แนวทางการดำเนินงานกันหรือมีวิสัยทัศน์ร่วม และต้องมีการรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เป็นระยะ ถ้าหากมีปัญหา หรือข้อผิดพลาดประการใดเกิดขึ้น จะได้ปรับเปลี่ยน หรือพลิกแพลงวิธี ดำเนินการให้เหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ในการนำเสนอผลการปฏิบัติผู้บริหารต้องมีเทคนิควิธีการที่ดีในการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การพิจารณาความดี ความชอบต้องเป็นไปตามคุณภาพของงาน</p>	<p>การทำงานให้สำเร็จ ต้องมีการรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานเป็นระยะ ถ้ามีแนวโน้มว่าการดำเนินงานจะไม่ประสบความสำเร็จ ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน และหากมีความผิดพลาดใดๆ ในการทำงานเกิดขึ้น ฝ่ายบริหาร ต้องร่วมรับผิดชอบ นอกจากนี้ ต้องมีการนำผลการปฏิบัติงานของบุคลากรไปสู่การพิจารณาความดี ความชอบอย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญคือบุคลากรต้องมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน</p>

ประเด็นที่ศึกษา	โรงเรียนที่ 1 : ขมินพิทยาสรรพ์	โรงเรียนที่ 2 : พุทฺธลาประชาอนุสรณ์	โรงเรียนที่ 3 : หนองโพนประชาสรรค์
<p>การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ต้องศึกษาข้อมูลอย่างหลากหลายเพื่อให้เกิดความชัดเจน มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และในการระดมกิจกรรม โครงการพัฒนา ต้องนำข้อมูลในรอบปีที่ผ่านมา มาเป็นฐานในการคิดปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อออก</p> <p>ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า การนำแผนลงสู่ การปฏิบัติถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ และควรดำเนินการดังนี้ ผู้บริหาร ต้องมีทักษะในการสื่อสารที่ดี มีระบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p>	<p>ทิศทางขององค์กร ในขั้นตอน การระดมกิจกรรม โครงการพัฒนา ต้องใช้วิธีการที่หลากหลายทั้งริเริ่ม ในบริบทของตนเอง การศึกษาดูงาน การใช้กระบวนการเทียบเคียง สรรถณะ เป็นต้น นอกจากนี้ บุคลากรทุกคนควรมีส่วนร่วม ในการรับผิดชอบกิจกรรม โครงการ พัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล</p> <p>ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า บุคลากรต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ปฏิบัติงานตามท่วงแผนไว้ และพยายามดำเนินการให้บรรลุ ตามเป้าหมายในความรับผิดชอบของตนเองให้ได้ และที่สำคัญคือ</p>	<p>ในส่วนของการวางแผนถ้าเราทราบ จุดเด่น เรามีโอกาสก็ใช้การบริหารเชิงรุก ถ้ามีอุปสรรคก็หาวิธี ลดอุปสรรคลง และการพัฒนา การศึกษา จะประสบความสำเร็จได้เร็ว ต้องพัฒนาแบบก้าวกระโดด ใช้กระบวนการเทียบเคียงสรรถณะ ไปศึกษาดูงาน ดูคนอื่นทำ นำมาประยุกต์ใช้ในบริบทของตน</p> <p>ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า การนำแผนลงสู่การปฏิบัติต้องมีปฏิทินการดำเนินงาน ที่ชัดเจน ต้องติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งาน ขับเคลื่อนอยู่ตลอดเวลาและที่สำคัญคือ บุคลากรทุกคนต้องมีความรับผิดชอบ ในหน้าที่ของตน มีความมุ่งมั่นใน</p>	
<p>2. แนวทางการนำ แผนลงสู่การปฏิบัติ</p>			

ประเด็นที่ศึกษา	โรงเรียนที่ 1 : ชมิ้นพิทยาสรรพ์	โรงเรียนที่ 2 : ทุ่งกุลารักษาธรรม	โรงเรียนที่ 3 : หนองโพนประชาสรรค์
3. แนวทาง การประเมินแผน พัฒนาการศึกษา	ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนเห็นว่า การการประเมินผล การดำเนินงานตามแผนจะทำให้ ทราบว่าการทำงาน หรือการ ดำเนินงานตามกิจกรรม/โครงการ นั้น ๆ บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ รวมทั้งคุ้มค่าต่อการดำเนินการ หรือไม่ มีจุดอ่อนที่น้อยเพียงใด ดังนั้น ในขั้นตอนการประเมินแผน จะต้องระบุตัวชี้วัดความสำเร็จให้ ชัดเจน ต้องมีการติดตามประเมิน ผลการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อติดตามความก้าวหน้า ถ้าหาก มีปัญหา ก็จะแก้ไขได้ทัน ต้องใช้ วิธีการประเมินที่หลากหลาย	ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนเห็นว่า สถานศึกษาต้องมี ความชัดเจนในเรื่องการประเมิน โครงการต่าง ๆ ว่าใช้เครื่องมืออะไร ประเมิน ใครเป็นผู้ประเมิน ประเมิน เมื่อไหร่ และที่สำคัญผู้บริหาร และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องตระหนักคือ ถ้าไม่มีการประเมินก็ไม่ทราบว่าจะ การทำงานประสบความสำเร็จหรือไม่ แผนงานที่ปราศจากโครงการที่ดีย่อม เป็นแผนงานที่สูญเปล่าไม่ได้ ความสำเร็จของแผนดูได้จากกิจกรรม/ โครงการ โครงการที่ดีต้องสามารถ แก้ปัญหาของหน่วยงานได้	ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนเห็นว่า ครูทุกคนที่รับผิดชอบ กิจกรรม/โครงการเป็นผู้ประเมิน และรายงานผล ส่วนผู้บริหารเป็นผู้ให้ กำลังใจ อำนวยความสะดวก ร่วมแก้ปัญหา และที่สำคัญผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องตระหนักว่า การดำเนินงานทุกครั้งต้องมีการประเมิน การประเมินต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น ใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อยการแจกแจงความดี การนับจำนวน การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เป็นต้น ในการประเมินอาจได้ ข้อมูลทั้งทางบวก หรือโอกาส และได้

ประเด็นที่ศึกษา	โรงเรียนที่ 1 : ขมิ้นพิทยาสรรพ์	โรงเรียนที่ 2 : หุ่นอุปถัมภ์	โรงเรียนที่ 3 : หนองโพนประสาธร์
<p>โรงเรียนที่ 1 : ขมิ้นพิทยาสรรพ์</p> <p>จึงจะได้ข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และต้องนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ปัญหา หรือการพัฒนา ในครั้งต่อไป</p> <p>กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร โรงเรียนขมิ้นพิทยาสรรพ์ ผู้บริหาร โรงเรียนเห็นว่า การจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษาการมีส่วนร่วม ของบุคลากรถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ ที่สุด และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หลักการ แนวทางที่ดีที่สุด ซึ่งได้มาจากการศึกษาค้นคว้า</p>	<p>โรงเรียนที่ 2 : หุ่นอุปถัมภ์</p> <p>แต่ละปีงบประมาณของการดำเนินงาน ได้ กำหนดตัวชี้วัด โครงการต่าง ๆ ได้ ตัวชี้วัดต้องแสดงถึง ความสำคัญ และมีความเป็นเหตุเป็นผล ถึงสำคัญ</p> <p>กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร โรงเรียนหุ่นอุปถัมภ์ ประชา นุสรณ์ จะเห็นได้ว่าในขั้นตอนการ วางแผนยุทธศาสตร์ การมีส่วนร่วม ถือเป็นหัวใจสำคัญ และกิจกรรม โครงการ เปรียบเสมือนพาหนะ ที่นำแผนปฏิบัติการ ไปสู่การดำเนินงานให้เกิดผล เพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ</p>	<p>โรงเรียนที่ 3 : หนองโพนประสาธร์</p> <p>ข้อมูลทางลบคือ ความเสี่ยง ผู้บริหาร ยุคใหม่ต้องมีวิธีการบริหารจัดการ ความเสี่ยงที่ดี และต้องให้ความสำคัญ กับการนำผลการประเมินไปใช้</p> <p>กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร โรงเรียนหนองโพนประสาธร์ ผู้บริหาร โรงเรียนเห็นว่า การจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษาควรมีหลักการมีส่วนร่วม ส่วนร่วม และการจัดทำแผนต้องมี เทคนิควิธีการที่ดี ในส่วนของ การนำ แผนลงสู่ การปฏิบัติต้องมีปฏิทิน การปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการตรวจสอบ ติดตาม</p>	

ประเด็นที่ศึกษา	โรงเรียนที่ 1 : ขมิ้นพิทยาสรรพ์	โรงเรียนที่ 2 : ทุ่งกุลารักษาธรรม	โรงเรียนที่ 3 : หนองโนประชาสรรค์
	<p>ด้วยวิธีการที่หลากหลาย การปฏิบัติตามแผนผู้บริหารต้องมีวิธีการที่ดีในการบริหารจัดการเพื่อให้ทุกคนในองค์กรปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และในสถานการณ์ที่ประสบปัญหา จะช่วยชี้ให้เห็นปัญหา และโอกาส นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้บริหารมีมุมมองที่กว้างขึ้น ช่วยก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขององค์กร</p>	<p>อีกทั้งเป็นจุดเชื่อมโยงจากแผนงานไปสู่แผนเงิน และแผนคน ดังนั้นการระดมกิจกรรม โครงการต่างๆ ต้องใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ได้กิจกรรม และโครงการพัฒนาที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ในส่วนของงบประมาณจะต้องมีตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรม หรือโครงการ และตัวชี้วัดที่จะต้องแสดงถึงถึงสำคัญ และมีความเป็นเหตุ เป็นผล</p>	<p>การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และมีการนำผลการปฏิบัติงานไปสู่การพิจารณาความดี ความชอบประจำปี จึงจะทำให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ในส่วนของการประเมินต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ และที่สำคัญควรมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงาน และการพัฒนาต่อยอด</p>

ประเด็นที่ศึกษา	โรงเรียนที่ 1 : จมื่นพิทยาสรรพ์	โรงเรียนที่ 2 : หงษ์กุลประชาธรรม	โรงเรียนที่ 3 : หอนงโນประชาสรรค์
4. แนวทางการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน	<p>4.1 มาตรฐานด้านปัจจัย: ครู ผลการศึกษา พบว่า ครูควรได้รับการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูควรได้รับการพัฒนาด้านการวัดผล ประเมินผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกข้อสอบให้ครอบคลุมระดับพฤติกรรม ทั้งความรู้ ความเข้าใจ การนำ ไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า</p> <p>4.2 มาตรฐานด้านปัจจัย : ผู้บริหาร ผลการศึกษา พบว่าผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาให้ก้าวหน้า เทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลง</p>	<p>4.1 มาตรฐานด้านปัจจัย : ครู ผลการศึกษา พบว่า ครูต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ต้องพัฒนาตนเองในด้าน การจัดการเรียน การสอน มีความสามารถในการ เทคโนโลยี ประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย และที่สำคัญคือ ครูต้อง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน</p> <p>4.2 มาตรฐานด้านปัจจัย : ผู้บริหาร ผลการศึกษา พบว่าผู้บริหารต้องมีคุณธรรมจริยธรรม มีความมุ่งมั่นในการบริหารเพื่อประโยชน์ของผู้เรียน</p>	<p>4.1 มาตรฐานด้านปัจจัย : ครู ผลการศึกษา พบว่า ครูควรได้รับการพัฒนาด้านความรู้คุณธรรม เช่นเดียวกับผู้เรียน เพราะครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและชุมชน และที่สำคัญมากคือ ครูต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน ไม่ควรลงโทษ โดยการเฉยเมย ควรใช้วิธีชักจูง ชี้ผิด และการพัฒนาวินัยเชิงบวกเมื่อมีการทำผิดควรให้ทำความดีทดแทน</p> <p>4.2 มาตรฐานด้านปัจจัย : ผู้บริหาร ผลการศึกษา พบว่าผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความรอบรู้หลาย ๆ ด้านถ้าผู้บริหารมีความรอบรู้</p>

ประเด็นที่ศึกษา	โรงเรียนที่ 1 : ชุมชนพิทยาสรรพ์	โรงเรียนที่ 2 : ชุมชนประชาธรรม	โรงเรียนที่ 3 : หนองโพนประชาสรรค์
<p>ผู้บริหารต้องมีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ เป็นผู้นำ ทางวิชาการ และการเปลี่ยนแปลง มีทักษะการบริหารจัดการความรู้ และการบริหารจัดการที่ดี</p> <p>4.3 มาตรฐานด้านกระบวนการ ทางการศึกษา ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าการจัด ระบบข้อมูลสารสนเทศภายใน สถานศึกษาต้องเป็นระบบ โครงสร้างการบริหารต้องชัดเจน การจัดบุคลากรเข้าสู่งานต้อง สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ ครูต้องได้รับการพัฒนาด้านการ</p>	<p>เป็นสำคัญ มีความสามารถโดดเด่น ด้านการบริหารงานวิชาการ มีความ สามารถในการบริหารจัดการที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>4.3 มาตรฐานด้านกระบวนการ ทางการศึกษา ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าการจัด โครงสร้างองค์กร และจัดบุคลากร เข้าทำงานได้อย่างเหมาะสมจะช่วยให้ การขับเคลื่อนงานเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ “คน” เป็นปัจจัยสำคัญ ของความสำเร็จ ดังนั้นครู และ</p>	<p>ความคิดในการพัฒนาจะเกิดขึ้นตามมา ผู้บริหารต้องไวต่อข้อมูล ข่าวสาร ต้องเป็นผู้บริการที่ดี ให้ความ สำคัญกับ การกระจายอำนาจเพื่อให้งานขับเคลื่อน อยู่ตลอดเวลา</p> <p>4.3 มาตรฐานด้านกระบวนการทาง การศึกษา ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า ต้องให้ ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร การพัฒนากระบวนการสารสนเทศ ถ้าข้อมูล ข่าวสารทั้งสารสนเทศบริหาร สารสนเทศวิชาการ สารสนเทศ เพื่อการรายงานและอื่น ๆ เป็นระบบ ข้อมูลเป็นปัจจุบัน ถูกต้อง ทันสมัย</p>	

ประเด็นที่ศึกษา	โรงเรียนที่ 1 : ชมินพิทยาสรรพ์	โรงเรียนที่ 2 : ทุ่งกุลาทักษานุสรณ์	โรงเรียนที่ 3 : หนองโพนประชาสรรค์
<p>จัดการเรียนการสอน การกระจายอำนาจเป็นสิ่งที่สำคัญ ควรลดขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ ลง เพื่อให้งานขับเคลื่อนได้เร็วขึ้น การติดตาม ตรวจสอบภายใน เป็นสิ่งที่จำเป็นในส่วนของ หลักสูตร ควรให้ความสำคัญกับ หลักสูตรท้องถิ่น และการยกระดับสู่ความเป็นสากล และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ควบคู่เทคโนโลยีเป็น หัวใจสำคัญ และสถานศึกษาต้อง เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>บุคลากรทางการศึกษาคควรได้รับ การพัฒนาด้านการจัดการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนควรเน้นทั้ง เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น และความเป็น สากลเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้สถานศึกษาคควรให้ความ สำคัญกับการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน มีการดำเนินการ ตามแผนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง มีการติดตาม และประเมินผล การดำเนินงาน และควรมีการนำผล การประเมินไปปรับปรุง แก้ไข พฤติกรรมผู้เรียน</p>	<p>ทันต่อการใช้งาน งานทุกอย่างจะ ขับเคลื่อนได้อย่างรวดเร็ว สามารถแก้ ปัญหาต่าง ๆ ได้ตรงประเด็น ก็จะส่งผล ต่อผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นอยู่ใน ปัจจุบันเรายังไม่ให้ความสำคัญกับข้อมูล สารสนเทศการดำเนินงาน การพัฒนา งานจึงไม่เป็นระบบ จากทิศทาง ขาดข้อมูลสำคัญ และการแก้ปัญหา จึงไม่ตรงประเด็น</p>	

ประเด็นที่ศึกษา	โรงเรียนที่ 1 : ชลิมพิทยาสรรพ์	โรงเรียนที่ 2 : ทุ่งกุลารักษาทิพย์	โรงเรียนที่ 3 : หนองโพนประชาสรรค์
<p>4.4 มาตรฐานด้านผลผลิต : ผู้เรียน</p> <p>ชุมชน</p> <p>ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า ถ้าเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาหลายรูปแบบ เช่น สมาคมผู้ปกครอง สมาคมศิษย์เก่า ผู้ปกครองเครือข่าย สถานศึกษาจะพัฒนาได้เร็ว ดังนั้นสถานศึกษาต้องมีเทคนิควิธีการในการที่จะดึงภาคีต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา</p>	<p>4.4 มาตรฐานด้านผลผลิต : ผู้เรียน</p> <p>ชุมชน</p> <p>ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการคิด และการใช้วิธีการที่หลากหลายในการพัฒนายกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น</p>	<p>4.4 มาตรฐานด้านผลผลิต : ผู้เรียน</p> <p>ชุมชน</p> <p>ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานด้านผลผลิต ในกรณีผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนต่ำ ควรมีการระดมความคิดจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การจัดกิจกรรมโครงการแก้ปัญหา ในกรณีพบกิจกรรมของผู้เรียนควรรู้ให้ควมสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพราะจะเป็นตัวเชื่อมประสานกับผู้ปกครองได้เป็นอย่างดี</p>	

ประเด็นที่ศึกษา	โรงเรียนที่ 1 : ชิงนพิทยาสรรพ์	โรงเรียนที่ 2 : ทุ่งกุลารักษาราชธรรม	โรงเรียนที่ 3 : หนองโนประชาสรรค์
	<p>กล่าวโดยสรุป ครู และผู้บริหารควรรได้รับการพัฒนาให้ก้าวทันเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลง ในด้านกระบวนการทางการศึกษา การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ โครงสร้างองค์กร จัดบุคลากรเข้าสู่งาน การกระจายอำนาจเป็นสิ่งที่จำเป็น และควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น</p>	<p>กล่าวโดยสรุป ครู และผู้บริหารต้องได้รับการพัฒนาให้มีทั้งคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความสามารถเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพของสถานศึกษา ในด้านกระบวนการ “คน” ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จ ด้านผลผลิตผู้เรียน ควรได้รับการพัฒนาให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นเพื่อความพึงพอใจของผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กล่าวโดยสรุป ครูควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ คุณธรรม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน และชุมชน ผู้บริหารต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรอบรู้ วัตถุประสงค์ ข้าราชการ ก้าวทันเทคโนโลยี ด้านกระบวนการทางการศึกษา ควรพัฒนาบุคลากรควบคู่กับการพัฒนาระบบสารสนเทศ ส่วนด้านผลผลิต ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควบคู่คุณธรรม</p>

จากตารางที่ 16 การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การนำแผนลงสู่การปฏิบัติ การประเมินผลการใช้แผน และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานผู้วิจัย ขอสรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียน ดังนี้

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์กรทางการศึกษา เพราะแผนจะเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นในการจัดทำแผนต้องมีการวิเคราะห์องค์กรอย่างรอบด้าน เพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทางองค์กร ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ในการพัฒนา ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว การมีส่วนร่วมของบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการมีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน และมีความมุ่งมั่นไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

การนำแผนลงสู่การปฏิบัติ ในการนำแผนสู่การปฏิบัติผู้บริหารต้องมีทักษะในการสื่อสารที่ดีภายในองค์กร มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีวิธีการปลูกจิตสำนึกให้ทุกคนรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีเทคนิคสร้างแรงจูงใจในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการกำกับติดตามผลการดำเนินงาน/โครงการอย่างเป็นระบบ

การประเมินผลการใช้แผน ต้องมีตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ต้องใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ ต้องมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะเพื่อติดตามความก้าวหน้า เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง แก้ปัญหา และพัฒนางานในครั้งต่อไป

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ในด้านปัจจัยทางการศึกษา ครู และผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ ในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการ เพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ด้านกระบวนการ “คน” ถือเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จ ดังนั้นการพัฒนาบุคลากร การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ การจัดโครงสร้างองค์กร การจัดบุคลากรเข้าสู่งาน การกระจายอำนาจ การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ส่วนด้านผู้เรียน หรือผลผลิต ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควบคู่กับ การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตลอดจนการพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

3. ผลการศึกษาการศึกษาระงับสำรวจ (Survey Study) โดยใช้แบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหา และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 355 คน จากโรงเรียนในสังกัดทั้ง 20 โรงเรียน โดยผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานแผนพัฒนาการศึกษา

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 355 คน จำแนกตามโรงเรียน และสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษารูปได้ดังตารางที่ 17 ดังนี้

ตารางที่ 17 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โรงเรียน	ฝ่ายบริหาร และครู (คน)	ร้อยละ	คณะกรรมการ สถานศึกษาฯ (คน)	ร้อยละ	รวม ร้อยละ
1. จั้วบวิทยาคม	6	1.69	8	2.25	3.94
2. ดอนเงินพิทยาคม	3	0.84	8	2.25	3.09
3. หนองเหล็กศึกษา	10	2.81	9	2.53	5.34
4. ศรีสุขพิทยาคม	7	1.97	8	2.25	4.22
5. มะค่าพิทยาคม	12	3.38	9	2.53	5.91
6. เลิงแฝกประชานำรุง	4	1.12	8	2.25	3.37
7. หนองบัวปียนมิตร	5	1.40	8	2.25	3.65
8. ท่าขอนยางพิทยาคม	26	7.32	9	2.53	9.85
9. นาสีนวนพิทยาสรรค์	7	1.97	8	2.25	4.22

โรงเรียน	ฝ่ายบริหาร และครู (คน)	ร้อยละ	คณะกรรมการ สถานศึกษา (คน)	ร้อยละ	รวม ร้อยละ
10. ขามป้อมพิทยาคม	6	1.69	8	2.25	3.94
11. เสือโก้ววิทยาสรรค์	17	4.78	9	2.53	7.31
12. นาน่าพิทยาคม	16	4.50	9	2.53	7.03
13. หนองโกวิชา ประสิทธิ์พิทยาคม	5	1.40	8	2.25	3.65
14. หนองโพธิ์พิทยาคม	6	1.69	8	2.25	3.94
15. หัวเรือพิทยาคม	10	2.81	9	2.53	5.34
16. มัชฌมคชยาง	7	1.97	8	2.53	4.5
17. เวียงสะอาดพิทยาคม	6	1.69	8	2.25	3.94
18. เมืองเตาพิทยาคม	15	4.22	9	2.53	6.75
19. โลกก่อพิทยาคม	10	2.81	9	2.53	5.34
20. เก่งวิทยานุกูล	8	2.25	9	2.53	4.78
รวม	186	52.39	169	47.60	100.00

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จากโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 20 โรงเรียน เป็นฝ่ายบริหาร และครู จำนวน 186 คน เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 52.39 และ 47.60 ตามลำดับ

3.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา การดำเนินงานตามมาตรฐาน การศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 24 มาตรฐาน

3.2.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา การดำเนินงานตามมาตรฐาน การศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกรายมาตรฐาน ผู้วิจัยขอรายงานผลการศึกษา ดังตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 18 สภาพปัจจุบันปัญหา การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกรายมาตรฐาน

มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัด อบจ. มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา			
ด้านปัจจัย : ครู			
1. ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ดี มีครูและบุคลากรสนับสนุนเพียงพอ	3.59	1.02	มาก
2. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.45	0.96	ปานกลาง
รวมมาตรฐานด้านปัจจัย : ครู	3.52	0.99	มาก
ด้านปัจจัย : ผู้บริหาร			
3. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการการศึกษา	3.68	0.94	มาก
4. สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนและอายุตามเกณฑ์	3.81	0.91	มาก
5. สถานศึกษามีทรัพยากรและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	3.52	0.96	มาก
รวมมาตรฐานด้านปัจจัย : ผู้บริหาร	3.67	0.93	มาก

มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัด อบจ. มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา			
6. สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบ การบริหารและพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบและ ครบวงจร	3.50	0.94	ปานกลาง
7. สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษา โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน	3.44	1.01	ปานกลาง
8. สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร และกระบวนการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.53	0.90	มาก
9. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน อย่างหลากหลาย	3.62	1.15	มาก
10. สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตาม ศักยภาพ	3.67	0.89	มาก
11. สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.37	1.07	ปานกลาง
12. สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กร ทางศาสนา และสถาบันทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิธี การเรียนรู้ในชุมชน	3.36	1.06	ปานกลาง
13. สถานศึกษามีการจัดระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา	3.44	1.05	ปานกลาง
รวมมาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา	3.49	1.01	ปานกลาง
มาตรฐานด้านผลผลิต : ผู้เรียน ชุมชน			
ด้านผลผลิต : ผู้เรียน			
14. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์	3.68	1.00	มาก

มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัด อบจ. มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
15. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนา สิ่งแวดล้อม	3.34	1.14	ปานกลาง
16. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่อ อาชีพสุจริต	3.64	0.99	มาก
17. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง คิดแบบองค์รวมทั้งระบบ	3.52	0.98	มาก
18. ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	3.54	0.93	มาก
19. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.45	1.04	ปานกลาง
20. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	3.74	0.90	มาก
21. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	3.76	0.93	มาก
22. ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	3.84	0.94	มาก
รวมมาตรฐานด้านผลผลิต : ผู้เรียน	3.61	0.98	มาก
ด้านผลผลิต : ชุมชน			
23. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง และชุมชน	3.58	1.05	มาก
24. สถานศึกษามีมาตรฐานเป็นที่พึงพอใจ และยอมรับ โดยผู้ปกครอง และชุมชนให้การสนับสนุน และ มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา	3.56	1.03	มาก
รวมมาตรฐานด้านผลผลิต : ชุมชน	3.67	1.04	มาก
รวมมาตรฐานทุกด้าน	3.58	0.99	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายมาตรฐาน มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา ด้านปัจจัย : ครู โดยภาพรวม มีสภาพปัจจุบันปัญหา การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 1 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และ มาตรฐานที่ 2 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

ด้านปัจจัย : ผู้บริหาร โดยภาพรวม มีสภาพปัจจุบันปัญหา การดำเนินงานตามมาตรฐาน การศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 3 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 มาตรฐานที่ 4 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และ มาตรฐาน ที่ 5 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52

มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา โดยภาพรวม มีสภาพปัจจุบันปัญหา การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 6 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 มาตรฐานที่ 7 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 มาตรฐานที่ 8 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 มาตรฐานที่ 9 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 มาตรฐานที่ 10 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 มาตรฐานที่ 11 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 มาตรฐานที่ 12 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และ มาตรฐานที่ 13 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44

มาตรฐานด้านผลผลิต : ผู้เรียน ชุมชน ด้านผลผลิต : ผู้เรียน โดยภาพรวมมีสภาพปัจจุบันปัญหา การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 14 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.68 มาตรฐานที่ 15 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 มาตรฐาน ที่ 16 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.64 มาตรฐานที่ 17 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 มาตรฐานที่ 18 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 มาตรฐานที่ 19 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.45 มาตรฐานที่ 20 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 มาตรฐานที่ 21 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และ มาตรฐานที่ 22 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84

ด้านผลผลิต : ชุมชน โดยภาพรวมมีสภาพปัจจุบันปัญหา การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 23 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และ มาตรฐานที่ 24 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56

3.2.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกรายละเอียดของแต่ละมาตรฐาน ผู้วิจัย ขอรายงานผลการศึกษา ดังตารางที่ 19 ดังนี้

ตารางที่ 19 สภาพปัจจุบันปัญหา การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกรายละเอียดของแต่ละมาตรฐาน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด อบจ. มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา			
ด้านปัจจัย: ครู มาตรฐานที่ 1			
1. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของครู และการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	3.46	1.11	ปานกลาง
2. การส่งเสริมให้ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน	3.42	1.16	ปานกลาง
3. การส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอน	3.43	1.11	ปานกลาง
4. การส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ	3.86	0.89	มาก
5. การส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	3.74	1.02	มาก
6. การจัดให้ครูได้สอนตรงตามวิชาเอก-โท หรือตรงตามความถนัด	3.69	0.94	มาก
7. การจัดหาให้มีครูจำนวนเพียงพอ	3.53	0.94	มาก
รวมมาตรฐานที่ 1	3.59	1.02	มาก

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด อบจ. มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
มาตรฐานที่ 2			
8. การพัฒนาครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ	3.43	0.95	ปานกลาง
9. การพัฒนาครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	3.49	1.00	ปานกลาง
10. การพัฒนาครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์	3.43	0.95	ปานกลาง
11. การพัฒนาครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	3.43	0.95	ปานกลาง
12. การพัฒนาครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา	3.47	1.11	ปานกลาง
13. การพัฒนาครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	3.47	1.10	ปานกลาง
14. การพัฒนาครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี	3.47	1.11	ปานกลาง
รวมมาตรฐานที่ 2	3.45	0.96	ปานกลาง
รวมมาตรฐานด้านปัจจัย : ครู	3.52	0.99	มาก
ด้านปัจจัย : ผู้บริหาร			
มาตรฐานที่ 3			
15. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	3.64	0.97	มาก
16. การเป็นผู้ริเริ่มงาน มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำ ทางวิชาการ	3.70	0.94	มาก
17. การพัฒนาตนด้านการบริหารงานวิชาการและ การจัดการ	3.72	0.93	มาก
18. การพัฒนาตนเพื่อให้สามารถบริหารงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพ	3.66	0.93	มาก
รวมมาตรฐานที่ 3	3.68	0.94	มาก

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด อบจ.มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
มาตรฐานที่ 4			
19. การจัดอัตราส่วนจำนวนผู้เรียนต่อห้องเรียน ตามเกณฑ์ที่กำหนด	3.88	0.92	มาก
20. การจัดการเพื่อให้ได้ผู้เรียนมีเกณฑ์อายุ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	3.75	0.91	มาก
รวมมาตรฐานที่ 4	3.81	0.91	มาก
มาตรฐานที่ 5			
21. การพัฒนาอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องพิเศษ วัสดุ ครุภัณฑ์	3.62	0.95	มาก
22. การระดมงบประมาณ และทรัพยากร เพื่อการจัดการศึกษา	3.58	0.88	มาก
23. การจัดหา การพัฒนา การใช้สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ และนวัตกรรม	3.44	0.94	ปานกลาง
24. การพัฒนาสภาพแวดล้อม พื้นที่สีเขียว และแหล่งเรียนรู้	3.47	1.10	ปานกลาง
รวมมาตรฐานที่ 5	3.52	0.96	มาก
รวมมาตรฐานด้านปัจจัย : ผู้บริหาร	3.67	0.93	มาก
มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา			
มาตรฐานที่ 6			
25. การจัดองค์กร โครงสร้าง และระบบการ บริหารงาน	3.59	0.87	มาก
26. การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ	3.42	0.96	ปานกลาง
27. การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา	3.49	1.00	ปานกลาง
รวมมาตรฐานที่ 6	3.50	0.94	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 7			
28. การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัด การศึกษา	3.44	0.94	ปานกลาง

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด อบจ. มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
29. การบริหารเชิงกลยุทธ์โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม	3.48	1.10	ปานกลาง
30. การประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการ สถานศึกษาในการพัฒนาโรงเรียน	3.35	1.03	ปานกลาง
31. การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และมีการกำหนดเป้าหมาย	3.45	1.01	ปานกลาง
32. การตรวจสอบและถ่วงดุลในการบริหาร สถานศึกษา	3.49	1.00	ปานกลาง
รวมมาตรฐานที่ 7	3.44	1.01	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 8			
33. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น	3.58	0.88	มาก
34. การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตาม ความสนใจ	3.39	1.00	ปานกลาง
35. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ ความสามารถของผู้เรียน	3.61	0.88	มาก
36. ครูพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.60	0.90	มาก
37. ครูมีการจัดระบบการบันทึก การรายงานผล และการส่งต่อข้อมูลของผู้เรียน	3.48	1.01	ปานกลาง
38. การนิเทศการเรียนการสอนและนำไป ปรับปรุง พัฒนา	3.48	0.93	ปานกลาง
39. การนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ในการเรียนการสอน	3.63	1.01	มาก
40. ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.49	1.01	ปานกลาง
รวมมาตรฐานที่ 8	3.53	0.95	มาก
มาตรฐานที่ 9			
41. การดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.80	0.97	มาก

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด อบจ. มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
42. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทาง วิชาการ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน	3.53	1.07	มาก
43. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถพิเศษ และความถนัดของผู้เรียน	3.52	1.09	มาก
44. การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนให้มีความนิยม ที่ต้งาม	3.65	1.02	มาก
45. การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ/ดนตรี/ นาฏศิลป์/กีฬาและนันทนาการ	3.76	0.90	มาก
46. การจัดกิจกรรมสืบสาน วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย	3.39	1.00	ปานกลาง
47. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย	3.75	0.99	มาก
รวมมาตรฐานที่ 9	3.62	1.15	มาก
มาตรฐานที่ 10			
48. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	3.76	0.84	มาก
49. การส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ของผู้เรียน	3.79	0.83	มาก
50. การให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.52	1.06	มาก
51. การจัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.68	0.87	มาก
52. การส่งเสริมให้ครู และผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งใน และนอกสถานศึกษา	3.60	0.88	มาก
รวมมาตรฐานที่ 10	3.67	0.89	มาก
มาตรฐานที่ 11			
53. การส่งเสริมให้ครู ผู้เรียนเชื่อมโยง แลก เปลี่ยน ข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.31	1.13	ปานกลาง

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด อบจ. มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
54. การส่งเสริมสนับสนุนให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับ สถานศึกษา	3.44	1.01	ปานกลาง
รวมมาตรฐานที่ 11	3.37	1.07	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 12			
55. การจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อให้บริการชุมชน	3.31	1.08	ปานกลาง
56. การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.41	1.05	ปานกลาง
รวมมาตรฐานที่ 12	3.36	1.06	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 13			
57. การพัฒนาระบบบริหาร	3.48	1.07	ปานกลาง
58. การพัฒนาระบบสารสนเทศ	3.30	1.14	ปานกลาง
59. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	3.46	1.01	ปานกลาง
60. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษา	3.75	0.87	มาก
61. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา	3.40	1.07	ปานกลาง
62. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	3.43	0.95	ปานกลาง
63. การเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมิน คุณภาพการศึกษา	3.36	1.11	ปานกลาง
64. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	3.33	1.20	ปานกลาง
65. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.52	1.03	มาก
รวมมาตรฐานที่ 13	3.44	1.05	ปานกลาง
รวมมาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา	3.49	1.01	ปานกลาง

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด อบจ. มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
มาตรฐานด้านผลผลิต : ผู้เรียน			
มาตรฐานที่ 14			
66. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ	3.55	1.06	มาก
67. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต	3.81	0.94	มาก
68. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกตัญญู กตเวทิต	3.70	1.00	มาก
69. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม	3.83	0.91	มาก
70. การจัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก ประหยัด รู้จักใช้ทรัพย์สินสิ่งของของตนเองและส่วนรวม อย่างคุ้มค่า	3.86	0.93	มาก
71. การจัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อให้ผู้เรียนเกิด ค่านิยมที่ดี เห็นคุณค่า และภูมิใจในวัฒนธรรม และความเป็นไทย	3.37	1.16	ปานกลาง
รวมมาตรฐานที่ 14	3.68	1.00	มาก
มาตรฐานที่ 15			
72. การจัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อให้ผู้เรียนรู้คุณค่า ของสิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงผลกระทบต่อตนเอง และสังคม	3.35	1.10	ปานกลาง
73. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการ อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	3.33	1.19	ปานกลาง
รวมมาตรฐานที่ 15	3.34	1.14	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 16			
74. การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะ ในการจัดการ และทำงานให้สำเร็จ	3.54	1.04	มาก

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด อบจ.มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
75. การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียน ให้เป็นผู้มีความพากเพียร พยายาม ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบ	3.83	0.92	มาก
76. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานอย่างมีความสุข รู้จักพัฒนางานและภูมิใจในผลงานของตน	3.66	0.93	มาก
77. การส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	3.53	1.13	มาก
78. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต และแสวงหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ	3.65	0.93	มาก
รวมมาตรฐานที่ 16	3.64	0.99	มาก
มาตรฐานที่ 17			
79. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดอย่างเป็นระบบ คิดแบบองค์รวม และสรุปเป็นความคิดรวบยอด	3.41	1.10	ปานกลาง
80. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ กำหนดเป้าหมาย และตัดสินใจด้วยตนเองอย่างมีสติ	3.40	1.09	ปานกลาง
81. การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถประเมิน และเลือกแนวทาง การตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาได้	3.61	0.84	มาก
82. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.67	0.91	มาก
รวมมาตรฐานที่ 17	3.52	0.98	มาก
มาตรฐานที่ 18			
83. การพัฒนาผู้เรียนให้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้น	3.46	1.01	ปานกลาง
84. การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีการต่าง ๆ	3.66	0.82	มาก

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด อบจ.มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
85. การส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ	3.65	0.85	มาก
86. การส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้	3.41	1.04	ปานกลาง
รวมมาตรฐานที่ 18	3.54	0.93	มาก
มาตรฐานที่ 19			
87. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน	3.60	0.92	มาก
88. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ของตนเอง	3.41	1.10	ปานกลาง
89. การส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลายทั้งภายใน และนอกสถานศึกษา	3.35	1.10	ปานกลาง
รวมมาตรฐานที่ 19	3.45	1.04	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 20			
90. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขนิสัยในการดูแล สุขภาพ และป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ	3.82	0.92	มาก
91. การจัดกิจกรรม/โครงการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีน้ำหนักร่างกาย ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์	3.76	0.88	มาก
92. การจัดกิจกรรม/โครงการให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติด และอบายมุข	3.72	0.91	มาก
93. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมั่นใจกล้าแสดง ออกอย่างเหมาะสม และให้เกียรติผู้อื่น	3.61	0.95	มาก
94. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ต่อเพื่อน และครู	3.80	0.87	มาก
รวมมาตรฐานที่ 20	3.74	0.90	มาก

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด อบจ. มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
มาตรฐานที่ 21			
95. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านศิลปะ	3.85	0.94	มาก
96. การส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม และ มีผลงานด้านดนตรี/นาฏศิลป์	3.74	0.93	มาก
97. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านกีฬาันทนาการ	3.71	0.93	มาก
รวมมาตรฐานที่ 21	3.76	0.93	มาก
มาตรฐานที่ 22			
98. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเคารพและเทิดทูนสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	3.70	0.94	มาก
99. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเคารพในสิทธิเสรีภาพ ของผู้อื่น ของตนเอง และมีความเป็นประชาธิปไตย	3.83	0.91	มาก
100. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตามกฎหมาย	3.91	0.97	มาก
101. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเคารพ และปฏิบัติตาม คำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อ-แม่ ครู ญาติผู้ใหญ่	3.92	0.96	มาก
102. การส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักท้องถิ่น รัก และ ร่วมพัฒนาท้องถิ่น	3.85	0.94	มาก
รวมมาตรฐานที่ 22	3.84	0.94	มาก
รวมมาตรฐานด้านผลผลิต : ผู้เรียน	3.61	0.98	มาก
มาตรฐานด้านผลผลิต : ชุมชน			
มาตรฐานที่ 23			
103. การรับรู้ และยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน ในด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการของผู้เรียน	3.42	1.13	ปานกลาง
104. การรับรู้ และยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน ในด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	3.74	1.15	มาก

มาตรฐานตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด อบจ. มหาสารคาม (n = 355)	สภาพปัจจุบันปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
105. การรับรู้ และมีความพึงพอใจของผู้ปกครอง และชุมชนในความประพฤติ การปฏิบัติตนตาม มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารและ การให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนช่วยเหลือชุมชน	3.72	0.93	มาก
106. การรับรู้ และมีความพึงพอใจของผู้ปกครอง และชุมชนในความประพฤติ การปฏิบัติตนตาม มาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพของครู และการให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนการให้ ความช่วยเหลือชุมชน	3.73	0.90	มาก
107. การดำเนินการเพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนรับรู้ และมีความพึงพอใจในความสะดวกเป็นระเบียบ เรียบร้อยของอาคาร สถานที่	3.30	1.15	ปานกลาง
รวมมาตรฐานที่ 23	3.58	1.05	มาก
108. การรับรู้ และมีความพึงพอใจของผู้ปกครอง และชุมชนในการให้บริการด้านอาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์	3.41	1.15	ปานกลาง
109. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ในการจัดการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน	3.72	0.92	มาก
รวมมาตรฐานที่ 24	3.56	1.03	มาก
รวมมาตรฐานด้านผลผลิต : ชุมชน	3.57	1.04	มาก
รวมมาตรฐานทุกด้าน	3.58	0.99	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา ด้านปัจจัย : ครู เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ มาตรฐานที่ 1 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้ และเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ

ที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมให้ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน
 มาตรฐานที่ 2 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การพัฒนาครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
 ที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การพัฒนาครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
 การพัฒนาครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ การพัฒนาครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้
 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ด้านปัจจัย : ผู้บริหาร เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ มาตรฐานที่ 3 ที่มีปัญหามากที่สุด
 คือ การพัฒนาตนเองด้านการบริหารงานวิชาการและการจัดการ และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ
 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มาตรฐานที่ 4 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การจัด
 อัตราส่วนจำนวนผู้เรียนต่อห้องเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด ที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การจัดการ
 เพื่อให้ผู้เรียนมีเกณฑ์อายุตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานที่ 5 ที่มีปัญหามาก
 ที่สุดคือ การพัฒนาอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องพิเศษ วัสดุ ครุภัณฑ์ และที่มี
 ปัญหาน้อยที่สุดคือ การจัดหาการพัฒนา การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรม

มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ มาตรฐานที่ 6
 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงาน และที่มีปัญหาน้อย
 ที่สุดคือ การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ มาตรฐานที่ 7 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การตรวจสอบ
 และถ่วงดุลในการบริหารสถานศึกษา และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การประสานความร่วมมือ
 กับคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาโรงเรียน มาตรฐานที่ 8 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ
 การนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน และที่มีปัญหาน้อยที่สุด
 คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ มาตรฐานที่ 9 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ
 การดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การจัดกิจกรรม
 สืบสานวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย มาตรฐานที่ 10 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ
 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ
 การให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 11 ที่มีปัญหา
 มากที่สุดคือ การส่งเสริมสนับสนุนให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำ
 หลักสูตรระดับสถานศึกษา และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนมี
 การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาตรฐานที่ 12
 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อให้บริการชุมชน มาตรฐานที่ 13 ที่มี

ปัญหามากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

มาตรฐานด้านผลผลิต : ผู้เรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ มาตรฐานที่ 14 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักประหยัด รู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตนและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดค่านิยมที่ดี เห็นคุณค่า และภูมิใจในวัฒนธรรมความเป็นไทย มาตรฐานที่ 15 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อให้ผู้เรียนรู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงผลกระทบต่อตนเองและสังคม และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มาตรฐาน ที่ 16 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้มีความพากเพียร พยายาม ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบ และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มาตรฐานที่ 17 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ กำหนดเป้าหมาย และตัดสินใจด้วยตนเองอย่างมีสติ มาตรฐานที่ 18 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้น และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 19 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา มาตรฐานที่ 20 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพดีในการดูแลสุขภาพ และการป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม และให้เกียรติผู้อื่น มาตรฐานที่ 21 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านศิลปะ และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านกีฬา นันทนาการ มาตรฐานที่ 22 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตามกฎหมาย และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเคารพและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

มาตรฐานด้านผลผลิต : ชุมชน เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ มาตรฐานที่ 23 ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การรับรู้ และยอมรับของผู้ปกครองและชุมชนในด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การดำเนินการเพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนรับรู้และมีความพึงพอใจในความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยของอาคารสถานที่ มาตรฐานที่ 24

ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ในการจัดการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การรับรู้ และมีความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนในการให้บริการด้านอาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้ง 3 วิธีการ ได้แก่ การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม โดยภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันปัญหา การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 24 มาตรฐาน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีความต้องการในการพัฒนาหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาด้านการบริหารงานวิชาการ และการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการพัฒนาด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี ควรมีการแสวงหาความรู้ และเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ ควรมีการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมให้รู้จักประหยัด รู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตน และส่วนรวมอย่างคุ้มค่า รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อม และตระหนักถึงผลกระทบต่อตนเองและสังคม ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมให้มินิสัยรักการอ่าน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่สำคัญคือ การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีสมรรถนะสำคัญตามที่หลักสูตรกำหนด ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องมีการวางแผนที่ดี มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม เพราะการมีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกัน และมีความมุ่งมั่นไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ต้องมีการวิเคราะห์องค์ประกอบอย่างรอบด้าน เพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทางองค์กร ในการนำแผนสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารต้องมีทักษะในการสื่อสารที่ดี มีปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ การประเมินผลการใช้แผน ต้องใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย และมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะ เพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน และผู้วิจัยได้ข้อสรุปแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดังนี้คือ ด้านปัจจัยทางการศึกษา ครูและผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ ในการจัดการเรียนการสอน และ

การบริหารจัดการที่ก้าวทันเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลง ด้านกระบวนการทางการศึกษา “คน” ถือเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จ ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ การกระจายอำนาจ การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ส่วนด้านผลผลิต : ผู้เรียน ชุมชน ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ควบคู่กับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตลอดจนการพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ซึ่งแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตั้งแต่การกำหนดทิศทางองค์กร การจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ผ่านมุมมองที่กำหนดตามหลักการของการบริหารเชิงคุณภาพ ตลอดจนการระดมกิจกรรม / โครงการพัฒนาที่สอดคล้องต่อยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กร

ผลการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ภายใต้กรอบการบริหารเชิงคุณภาพ (ระยะที่ 2)

การดำเนินการวิจัยใน ระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย 3 วิธีการ ได้แก่ 1) การจัดอบรมเพื่อให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา 2) การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผน (Work Shop) และ 3) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แนวการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำแผน 2) แนวการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และ 3) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผู้วิจัยขอรายงานผลการศึกษาในระยะนี้ตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการอบรมให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

การอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้จัดอบรมเพื่อให้ความรู้ จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 12-13 มีนาคม 2554 ที่ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม นายอภัยศ อุดรพิมพ์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นประธานในพิธีเปิด และได้บรรยายพิเศษในหัวข้อเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการศึกษาศึกษา วิทยากรให้การอบรม ได้แก่ ผศ.ดร.ธีรชัย เนตรนอมศักดิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารเชิงคุณภาพ (Balanced Scorecard) และ ผศ.ดร.ศิริ ถิอาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นผู้ร่วมสังเกตการณ์ โดยการจัดอบรมให้ความรู้ในครั้งนี้ มีโรงเรียนส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมทั้งหมด 11 โรงเรียน ๆ ละ 4 คน รวมทั้งหมด 44 คน ได้แก่ โรงเรียนขามป้อมพิทยาคม โรงเรียนนาสีนวนพิทยาสรรค์ โรงเรียนคอนเงินพิทยาคาร โรงเรียนนาข่าวิทยาคม โรงเรียนหนองโพธิ์วิทยาคม โรงเรียนหนองโกวิชาประสิทธิ์พิทยาคม โรงเรียนโลกก่อพิทยาคม โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม โรงเรียนมัธยมคงยาง โรงเรียนเสื่อโก้ววิทยาสรรค์ โรงเรียนหัวเรือพิทยาคม และในการอบรมเพื่อให้ความรู้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เชิญชวนบุคลากรหลักของโรงเรียนนาข่าวิทยาคม ได้แก่ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และคณะครูเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน

หลังจากอบรม ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจและเจตคติของผู้เข้ารับการอบรม ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ เพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และขอรายงานผลข้อมูลเชิงปริมาณ (ดังตารางที่ 20) และข้อมูลเชิงคุณภาพตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 20 สรุปผลการประเมินการอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ครั้งที่ 1

รายการประเมิน (n = 49)	ระดับความรู้		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ท่านได้รับความรู้ แนวคิด ทักษะและประสบการณ์ใหม่ ๆ จากการอบรม	4.31	0.77	มาก
2. การฝึกอบรมครั้งนี้เสริมสร้างเจตคติเกี่ยวกับการจัดทำแผนที่ดี	4.27	0.52	มาก
3. ความมั่นใจว่าจะสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	4.40	0.54	มาก
4. การอบรมบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการเพียงใด	4.40	0.61	มาก

รายการประเมิน (n = 49)	ระดับความรู้		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
5. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนนำแผนสู่การปฏิบัติ และการประเมินแผนเพียงใด	4.47	0.63	มาก
6. สัดส่วนระหว่างการฝึกอบรมภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมเพียงใด	4.38	0.50	มาก
7. วิทยากรฝึกอบรมโดยส่วนรวมมีคุณภาพและประสิทธิภาพในการเสริมความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ให้แก่ท่านเพียงใด	4.54	0.53	มาก
8. กิจกรรมการฝึกอบรมในหลักสูตรเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของคณะกรรมการจัดทำแผนในระดับใด	4.47	0.56	มาก
9. ปริมาณงานที่มอบหมายให้ท่านปฏิบัติตลอดการฝึกอบรมมีความเหมาะสม เพียงใด	4.40	0.66	มาก
10. เอกสารประกอบการอบรมมีคุณภาพเพียงใด	4.45	0.71	มาก
11. อาหาร เครื่องดื่ม และอาหารว่างที่ให้บริการมีคุณภาพเพียงใด	4.50	0.66	มาก
12. ท่านได้รับความสะดวกในการใช้บริการต่าง ๆ เพียงใด	4.45	0.71	มาก
รวม	4.42	0.60	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่า ผลการประเมินการอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดทำแผนครั้งที่ 1 โดยภาพรวมมีความรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และเมื่อพิจารณาแต่ละรายการประเมิน พบว่า ทุกรายการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเรียงตามรายการประเมินเท่ากับ 4.31 4.27 4.40 4.40 4.47 4.38 4.54 4.47 4.40 4.45 4.50 และ 4.45 ตามลำดับ

ในส่วน of ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากคำถามปลายเปิด จากการบรรยายพิเศษในหัวข้อ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาจารย์การศึกษา” ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า มีประเด็นสำคัญคือ

1. ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพทำอย่างไร ทั้งเด็กเก่ง และเด็กอ่อนจะได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน ดังคำบรรยาย ดังนี้

“...ผมอ่านข่าวเด็กไทยสอบตกทั้งประเทศ ผมไม่เข้าใจ ทำไมยิ่งเทคโนโลยีก้าวหน้า ความสะดวกสบายมีมากมาย ทำไมเด็กจึงอ่อนลง เพราะการสอนไม่ดี หรือการประเมินไม่ดี ผ่าผู้บริหาร และคุณครูให้ช่วยกันคิดว่า ทำอย่างไรผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาอย่างเต็ม ศักยภาพทุกคน และทำอย่างไรผู้เรียนจะปรับตัว เข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีความสุข...”

(นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม, 2554 : บรรยาย)

2. การพัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา ครูประจำการ ครูที่สอนไม่ตรงเอก ควรได้รับการพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้าน การวัดผลประเมินผล ดังคำบรรยาย ดังนี้

“..ครูควรได้รับการพัฒนา เพราะความสามารถ ของผู้เรียนจะ ไม่เกินความสามารถ ของครู ลองวิจัย หรือหากิจกรรม โครงการพัฒนาครูด้านนี้ดู อยากให้เป็น โครงการหลักใน แผนการขับเคลื่อนนโยบายทางด้านการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด...”

(นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม, 2554 : บรรยาย)

3. การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเครือข่ายการเรียนรู้ ดังคำบรรยาย ดังนี้

“...การนำเครือข่ายการเรียนรู้มาใช้ จะช่วยเปลี่ยนแปลงระบบการเรียนการสอนที่จำกัด เฉพาะภายในห้องเรียน ซึ่งแคบมาก ถ้าใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ จะเรียนที่ไหน เมื่อไหร่ ตามความสะดวก และทุกสถานศึกษาต้องมุ่งมั่นพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ ยกกระดับคุณภาพการศึกษา...”

(นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม, 2554 : บรรยาย)

4. การพัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ผู้บริหารต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ดังคำบรรยาย ดังนี้

“...ที่จริงการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานไม่ใช่เรื่องใหม่ ทุกคนได้ยินมานาน หลักการบริหารแนวนี้มีหลายอย่าง ที่สำคัญคือ การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม หลักการประสานงานที่ดี งานทุกอย่างถ้าการสื่อสารดี สำเร็จแน่นอน และสิ่งหนึ่งที่ยากให้เห็น

ความสำคัญนั่นคือ หลักการพึ่งตนเอง โรงเรียนที่สามารถพัฒนาถึงขั้นพึ่งตนเองได้ถือว่าเป็นสุดยอดของการบริหาร...”

(นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม, 2554 : บรรยาย)

ข้อคิดเห็นของผู้วิจัยต่อบรรยากาศการประชุมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดทำแผนในครั้งนี้ ถือว่าเป็นสิ่งที่พิเศษกว่าบรรยากาศการประชุมหลายครั้งที่ผ่าน เพราะได้รับอนุญาตให้ใช้ห้องประชุมสภาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในการจัดประชุม ห้องประชุมมีอุปกรณ์พร้อม ทำให้ฝ่ายบริหาร คณะครูที่เข้าร่วมการประชุมมีความตั้งใจจดบันทึกการประชุม มีการซักถามในประเด็นต่าง ๆ ที่ไม่เข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง Balanced Scorecard และการจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ วิทยากรเกริ่นนำได้น่าสนใจ ทุกคนจึงตั้งใจฟัง และในช่วงฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ ผู้เข้าร่วมประชุมให้ความร่วมมือกับวิทยากร และผู้วิจัยเป็นอย่างดี ในวันที่สอง บรรยากาศการประชุมสบาย ๆ ไม่เคร่งเครียด เนื่องจากวิทยากรมีทักษะการพูดอธิบาย มีการนำเสนอที่ดี บรรยากาศเป็นกันเอง และวิทยากรเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ ความเข้าใจ แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และมีความเชื่อมั่นในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การนำแผนลงสู่การปฏิบัติ และการประเมินแผนมากยิ่งขึ้น (ตารางอบรมเชิงปฏิบัติการ และภาพถ่ายกิจกรรมได้เสนอไว้ในภาคผนวก)

ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 18-19 มีนาคม 2554 จัดที่ห้องประชุมโรงเรียนนาข่าวิทยาคม นายเดชา ปัสสัราญ รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ทำหน้าที่เป็นประธานในพิธีเปิดและได้บรรยายพิเศษในหัวข้อเรื่อง “นโยบายการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม” วิทยากรให้การอบรมครั้งนี้ ได้แก่ รศ.ดร.ฉลาด จันทร์สมบัติ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวินิจฉัยองค์กร และการกำหนดทิศทางการองค์กร และ ผศ.ดร.ศิริ ถิอาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ และการจัดทำตัวชี้วัดการประเมินโครงการ โดยการจัดอบรมให้ความรู้ในครั้งนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ได้เชิญผู้บริหาร รองผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานแผนพัฒนา และงานประกันคุณภาพการศึกษา ที่ได้รับคัดเลือกและแต่งตั้งจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ให้เป็นคณะผู้ร่วมจัดทำแผนทั้งหมด 5 โรงเรียน ๆ ละ 4 คน รวมทั้งหมด 20 คน ได้แก่ โรงเรียนขามป้อมพิทยาคม โรงเรียนนาข่าวิทยาคม โรงเรียนโลกก่อพิทยาคม โรงเรียนหนองโพธิ์พิทยาคม และโรงเรียนมัธยมดงยาง โดยการคัดเลือกโรงเรียน และ

คณะผู้จัดทำแผน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้ 1) เป็นโรงเรียนที่มีความสนใจ
 2) สะดวกในการเดินทาง 3) โรงเรียนมีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ
 ในการพัฒนา 4) ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ
 มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และเชี่ยวชาญ 5) บุคลากร ที่เข้าร่วมจัดทำแผนเป็นผู้มีความรู้
 ความสามารถ มีความรับผิดชอบสูง มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หรือสำเร็จการศึกษาระดับ
 ปริญญาโทขึ้นไป โดยการอบรมในครั้งที่ 2 ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน
 นานาชาติวิทยาลัย ให้บุคลากรโรงเรียนนานาชาติวิทยาลัย (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม)
 ซึ่งเป็นโรงเรียน ที่ผู้วิจัยเลือกเป็นโรงเรียนทำการทดลอง ในระยะที่ 3 เข้าร่วมประชุมร่วมกับ
 คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 มหาสารคาม เพื่อให้บุคลากรโรงเรียนนานาชาติวิทยาลัยมีความรู้ ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน
 หลังจากอบรม ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติ
 ของผู้เข้ารับการอบรม ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์
 โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ เพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์
 ข้อมูลเชิงคุณภาพจากคำถามปลายเปิดที่ได้ขอความร่วมมือ ผู้เข้ารับการอบรมเขียนบรรยาย
 จากความรู้สึกที่แท้จริงของทุกคน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และขอรายงาน
 ผลข้อมูลเชิงปริมาณ (ดังตารางที่ 21) และข้อมูลเชิงคุณภาพตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 21 สรุปผลการประเมินการอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา
 การศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ครั้งที่ 2

รายการประเมิน (n = 49)	ระดับความรู้		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ท่านได้รับความรู้ แนวคิด ทักษะและ ประสบการณ์ใหม่ๆ จากการอบรม	4.00	0.60	มาก
2. การฝึกอบรมครั้งนี้เสริมสร้างเจตคติ เกี่ยวกับการกำหนดทิศทางองค์กร	4.14	0.52	มาก
3. ความมั่นใจว่าจะสามารถนำสิ่งที่ได้รับจาก การฝึกอบรมไปใช้ในการจัดทำแผนที่ ยุทธศาสตร์ และการจัดทำโครงการพัฒนา	4.00	0.54	มาก

รายการประเมิน (n = 49)	ระดับความรู้		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
4. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเพียงใด	4.17	0.61	มาก
5. การอบรมบรรลุวัตถุประสงค์โครงการเพียงใด	4.03	0.63	มาก
6. สัดส่วนระหว่างการฝึกอบรมภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมเพียงใด	3.96	0.50	มาก
7. วิทยากรฝึกอบรมโดยส่วนรวมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ในการเสริมความรู้ทักษะ ประสบการณ์ให้แก่ท่านเพียงใด	4.07	0.53	มาก
8. กิจกรรมการฝึกอบรมในหลักสูตรเอื้อต่อการพัฒนาความสามารถของคณะกรรมการจัดทำแผนในระดับใด	4.10	0.56	มาก
9. ปริมาณงานที่มอบหมายให้ปฏิบัติตลอดการฝึกอบรมมีความเหมาะสม เพียงใด	4.07	0.66	มาก
10. เอกสารประกอบการอบรมมีคุณภาพเพียงใด	4.07	0.71	มาก
11. อาหาร เครื่องดื่ม และอาหารว่างที่ให้บริการมีคุณภาพเพียงใด	3.92	0.66	มาก
12. ท่านได้รับความสะดวกในการใช้บริการต่าง ๆ เพียงใด	3.92	0.71	มาก
รวม	4.03	0.60	มาก

จากตารางที่ 21 พบว่า ผลการประเมินการอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดทำแผน โดยภาพรวม มีความรู้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และเมื่อพิจารณาแต่ละรายการประเมิน พบว่า ทุกรายการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเรียงตามรายการประเมิน เท่ากับ 4.14 4.00 4.17 4.03 3.96 4.07 4.10 4.07 4.07 3.92 และ 3.92 ตามลำดับ

ในส่วนของคุณข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากคำถามปลายเปิด จากการบรรยายพิเศษในหัวข้อ “นโยบายการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม” ของรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า มีประเด็นสำคัญ คือ

1. การจัดสรรและการใช้งบประมาณเรื่องการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและความเป็นธรรมเพิ่มขึ้น ดังคำบรรยาย ดังนี้

“...งบประมาณด้านการศึกษาของท้องถิ่นเรามีจำกัด อยากให้ทุกสถานศึกษาคิดหาวิธีการในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีประสิทธิภาพ และเกิดความเป็นธรรมกับผู้เรียนทุกคน ทั้งเด็กเก่ง เด็กที่มีผลการเรียนปานกลาง และเด็กอ่อน...”

(รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม, 2554 : บรรยาย)

2. การปฏิรูปด้านคุณภาพ ประสิทธิภาพ และคุณธรรมของครูอาจารย์อย่างจริงจัง ดังคำบรรยาย ดังนี้

“...ครูคือต้นแบบของผู้เรียน และสังคมขอให้ครูตระหนักในบทบาทอันสำคัญนี้ และดำรงตนให้เหมาะสม การสอบแข่งขันเพื่อเป็นครูไม่ใช่สิ่งไหน่ที่เหนือปากกว่าแรง แต่การดำรงตนให้เหมาะสมกับคำว่าครูยากยิ่งนัก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาเองต้องเป็นต้นแบบที่ดี และต้องคอยกำกับดูแลครูให้ประพฤติ ปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบที่ดี เป็นความหวังของสังคม...”

(รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม, 2554 : บรรยาย)

3. เปลี่ยนแปลงวิธีการวัดผล จากการสอบแบบปรนัยที่เน้นความรู้ ความจำเป็นการวัดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองที่สะท้อนความรู้ความสามารถที่เป็นองค์รวมเชิงวิเคราะห์ได้ ดังคำบรรยาย ดังนี้

“...จากการอบรมครั้งก่อนที่ได้ฟังนายอัยยศ อุดรพิมพ์ พูดก็พอมองเห็นปัญหาการออกข้อสอบในโรงเรียนครูจะเน้นแต่ความรู้ ความจำ เมื่อนักเรียนไปสอบในระดับชาติเขาจะเน้นทักษะการคิด ดังนั้นต่อไปครูควรพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้คิด เวลาสอบก็ต้องออกข้อสอบให้คิด และไม่ควรวัดผลเฉพาะการสอบเท่านั้น ถ้าเด็กมีกระบวนการเรียนรู้ มีพัฒนาการก็ถือว่าผ่านการประเมิน...”

(รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม, 2554 : บรรยาย)

4. ทำให้การปฏิรูปการศึกษาเชื่อมโยงกับการปฏิรูปเศรษฐกิจการเมือง แบบทำให้ประชาชนและชุมชนเข้มแข็งขึ้น ดังคำบรรยาย ดังนี้

“...การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาหลายท่านรู้ว่าล้มเหลว นักการศึกษาที่ยอมรับคตินั้นการปฏิรูปการศึกษาในรอบที่สอง พวกเราเห็นด้วยกับแนวทางการปฏิรูป 4 ใหม่ คือ คุณภาพคนไทยยุคใหม่ ครูยุคใหม่ แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยี และการบริหารจัดการยุคใหม่ นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญคือ ทำอย่างไรการปฏิรูปการศึกษาจึงจะเชื่อมโยงกับการปฏิรูปเศรษฐกิจการเมือง แบบทำให้ประชาชนและชุมชนเข้มแข็งขึ้น...”

(รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม, 2554 : บรรยาย)

ข้อคิดเห็นของผู้วิจัยต่อบรรยากาศการประชุมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดทำแผนครั้งที่ 2 การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ เป็นพิธีการเหมือนกับการฝึกอบรมโดยทั่วไป โดยเฉพาะช่วงพิธีเปิด และบรรยายพิเศษ ประธานในพิธี ได้บรรยายพิเศษซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่ได้พูดถึงนโยบายการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยได้ย้าให้ผู้บริหาร และครูทุกคน ในการหาวิธีการที่ดีที่สุดในการพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา และชุมชนอย่างจริงจัง จากนั้นผู้อำนวยการโรงเรียนนาข้าววิทยาคมได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดประชุม และขอความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง หลังพักรับประทานอาหารว่าง ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลการวินิจฉัยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามที่ได้จากการศึกษาในระบะที่ 1 หลังจากรับประทานอาหารกลางวันวิทยากรได้บรรยายเกี่ยวกับความเชื่อมโยงของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนา และโยงสู่จุดที่เป็นปัญหาของโรงเรียน ครูส่วนใหญ่ให้ความสนใจดี และจดบันทึกตาม หลังพักรับประทานอาหารว่างจนกระทั่งถึงเวลา 16.30 น. เป็นการฝึกปฏิบัติการร่วมกันกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ และด้วยข้อจำกัดในเรื่องเวลา ที่ประชุมได้มอบหมายให้ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัยบางส่วน ไปคิดให้ละเอียด กลับกรองข้อความตามประเด็นหลักที่ที่ประชุมได้ร่วมกันคิดเบื้องต้น เพื่อนำเข้าสู่การประชุมครั้งต่อไป

ในวันที่สอง ภาคเช้า เนื้อหาเกี่ยวข้องกับจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ บรรยากาศการฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือกับวิทยากร และผู้วิจัยเป็นอย่างดี ครูส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นที่จะทำงาน มีการซักถาม และร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และได้ร่วมฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจหลักการ วิธีการในการจัดทำ และเชื่อมั่นว่าจะสามารถจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์

ตามขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาได้ หลังพักรับประทานอาหารว่างวิทยากรได้บรรยายเกี่ยวกับการจัดทำตัวชี้วัดการประเมินโครงการ และได้เน้นย้ำว่าแผนจะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับกิจกรรม และโครงการพัฒนา ดังนั้นการจัดทำตัวชี้วัด (KPI) เป็นสิ่งสำคัญ ต้องวัดได้ แปลผลได้ชัดเจน หลังพักรับประทานอาหารกลางวันวิทยากรได้ให้ผู้เข้ารับการอบรมฝึกปฏิบัติการ ระดมโครงการพัฒนาโดยยกตัวอย่าง ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางให้กับคณะผู้ร่วมจัดทำแผนได้ร่วมกันเสนอโครงการพัฒนาใหม่ ๆ ทุกคนมีความสุขในการทำงาน ส่วนความเห็นต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการในประเด็นอื่น ๆ ผู้เข้ารับการอบรมเห็นว่า หากทำแผนพัฒนาการศึกษาสำเร็จ จะเกิดความภูมิใจมาก เพราะเป็นผลงานของพวกเรา และการประชุมในครั้งนี้คณะกรรมการจัดทำแผน และผู้เข้ารับการอบรมชอบวิธีการของวิทยากร และผู้วิจัย เพราะได้แสดงความคิดเห็น และได้หาสาเหตุ หาวิธีการแก้ปัญหาาร่วมกัน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน นอกจากนี้ผู้วิจัยสังเกต พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจและเข้าใจในสาระสำคัญ และมีความมั่นใจว่าจะสามารถปฏิบัติตามหลักการและทฤษฎีนี้ได้ และวิทยากร ได้ย่ำว่ายินดีให้ความช่วยเหลือดูแล โดยให้ผู้วิจัยประสานการดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไป (ตารางอบรมเชิงปฏิบัติการ และภาพถ่ายกิจกรรมได้เสนอไว้ในภาคผนวก)

2. ผลการประชุมเชิงปฏิบัติเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

หลังจากที่คณะผู้ร่วมจัดทำแผนได้รับความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแล้ว ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และตัวแทนคณะครูโรงเรียนนาข่าวิทยาคม ได้ดำเนินการจัดทำร่างแผน โดยนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 และจากการรับการอบรมให้ความรู้ใน ระยะที่ 2 มาใช้ในการจัดทำร่างแผน โดยผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการประชุม ทั้งหมด 5 ครั้ง และขอรายงานผลการดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้

การประชุมครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 1-2 เมษายน 2554 ที่ห้องประชุมโรงเรียนนาข่าวิทยาคม ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และตัวแทนคณะครูโรงเรียนนาข่าวิทยาคม ได้ร่วมกันวินิจฉัยองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จากนั้นได้ร่วมกันกำหนดทิศทางองค์กร ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนา และมุมมอง (Perspectives) มีรายละเอียด ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เน้นการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้รอบรู้ ใฝ่รู้ ควบคู่คุณธรรม นำเทคโนโลยี มีชุมชนประสาน บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. พันธกิจ (Mission)

2.1 ส่งเสริม และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการการพัฒนาทักษะการคิด และมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรกำหนด มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2 พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ควบคู่ด้วยเทคโนโลยี และระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

2.3 พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และสามารถใช้สื่อเทคโนโลยี ประกอบการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 พัฒนาระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน และสังคมให้มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. เป้าประสงค์ (Goal)

3.1 นักเรียน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

3.2 โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ มีสื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

3.3 ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ สามารถใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความสามารถในการวัดผลประเมินผล และมีทักษะในการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.4 ผู้บริหารของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

4. ยุทธศาสตร์หลัก (Strategy Themes)

เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์ บรรลุจุดมุ่งหมาย ที่วางไว้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์หลัก (Strategy Themes) จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา และแนวทางพัฒนา ดังแสดงในตารางที่ 22 ดังนี้

ตารางที่ 22 ยุทธศาสตร์หลัก จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา และแนวทางพัฒนา

ยุทธศาสตร์หลัก/ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	แนวทางพัฒนา
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน</p> <p>จุดมุ่งหมายในการพัฒนา : เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีนิสัยใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นทั้งวิชาการ และวิชาชีพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีสมรรถนะสำคัญตามที่หลักสูตรกำหนด มีสุขภาพกายและใจที่สมบูรณ์ รักษ์ในท้องถิ่น และภูมิใจในความเป็นไทย มีทักษะในการบริหารจัดการความรู้ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีเป้าหมายในชีวิต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีจิตอาสา 2. การพัฒนาและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงาม 3. การส่งเสริมการอนุรักษ์ สืบสานประเพณี วัฒนธรรม และศาสนา 4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5. การส่งเสริมทักษะการจัดการความรู้ และการบริหารจัดการที่ดี 6. การส่งเสริมการพัฒนาทักษะกระบวนการคิด 7. การส่งเสริมสุขภาพะของผู้เรียน 8. การส่งเสริมการดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 9. การปรับตัวเข้าสู่ประชาคม อาเซียน/ประชาคมโลก

ยุทธศาสตร์หลัก/ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	แนวทางพัฒนา
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาแหล่งเรียนรู้ระบบสารสนเทศ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา</p> <p>จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา : เพื่อให้เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือครูเพื่อเพิ่มคุณภาพประสิทธิภาพการสอน และการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือของผู้เรียนในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีการใช้เทคโนโลยีสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ มีการบริหารจัดการความรู้ที่ดี สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์นำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต</p>	<p>10. การส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้รักภูมิใจในความเป็นไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความเป็นสากล</p> <p>11. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ คณิต และกีฬา</p> <p>12. การส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม</p> <p>13. การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน</p> <p>14. การส่งเสริมระเบียบวินัยผู้เรียน</p> <p>1. การปรับปรุง ซ่อมแซมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เทคโนโลยีประจำสำนักงาน และห้องเรียนที่มีอยู่แล้วให้พร้อมใช้งาน</p> <p>2. การจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เทคโนโลยีประจำสำนักงาน และห้องเรียนให้เพียงพอ ทันสมัย พร้อมและสะดวกต่อการใช้งาน</p> <p>3. การพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ควบคู่เทคโนโลยี</p> <p>4. การส่งเสริมการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>5. การส่งเสริมทักษะการจัดการความรู้ และนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์</p>

ยุทธศาสตร์หลัก/ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	แนวทางพัฒนา
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา : เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้เป็นครูดี มีคุณภาพ สามารถจัดการเรียนการสอนเอื้ออำนวยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ ตามจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนวทางพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ 2. การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถในการผลิตสื่อ-นวัตกรรม และ ใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม 3. การพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และจัดทำวิจัยในชั้นเรียน 4. การพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ 5. การพัฒนาครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/มีความรู้ ความสามารถ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 6. การพัฒนาครูเพื่อจัดทำผลงานทางวิชาการขอเลื่อนวิทยฐานะ 7. การพัฒนาครูให้มีความรู้และกำลังใจในการทำงาน
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาระบบบริหารจัดการ องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา : เพื่อให้มีการกระจายอำนาจภายในสถานศึกษา เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเทคโนโลยี มีระบบบริหารจัดการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และบริหาร</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น 2. การพัฒนาระบบการนิเทศการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. การส่งเสริมการบริหารจัดการความรู้ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษา 4. การพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กร เพื่อการบริการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์หลัก/ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	แนวทางพัฒนา
ทรัพยากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	5. การเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 6. การส่งเสริมให้ผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ 7. การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย 8. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีในการจัดการศึกษา 9. การพัฒนาความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน

5. มุมมองการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

หลังจากที่ได้มีการจัดทำและยืนยันในยุทธศาสตร์หลักระดับองค์การและแนวทางพัฒนาที่ชัดเจนแล้ว การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติโดยอาศัยเทคนิคการจัดการคุณภาพแบบ Balanced Scorecard นั้น สิ่งแรกที่ต้องกำหนดคือ จำนวนมุมมอง (Perspectives) ซึ่งการกำหนดมุมมองนั้นไม่ได้มีการกำหนดตายตัวว่า จะต้องประกอบด้วยกี่มุมมองตามที่ Kaplan กับ Norton กำหนดขึ้น เพียงแต่สี่มุมมองมาตรฐาน ได้แก่ ด้านการเงิน ลูกค้า กระบวนการภายใน และการเรียนรู้และการพัฒนาได้ครอบคลุมหลักการพื้นฐาน ถ้าองค์กรใดที่ต้องการมีมากหรือน้อยกว่าก็ขึ้นอยู่กับกลยุทธ์และความสำคัญที่องค์กรให้มากกว่า (พสุ เดชรินทร์. 2548 : 62) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดมุมมอง (Perspectives) ตามแนวทางของการบริหารเชิงคุณภาพจากหน่วยงานต่าง ๆ และได้ร่วมกันกำหนดมุมมองของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่ประยุกต์จากมุมมองของ Balanced Scorecard ดังแสดงในตารางที่ 23 ดังนี้

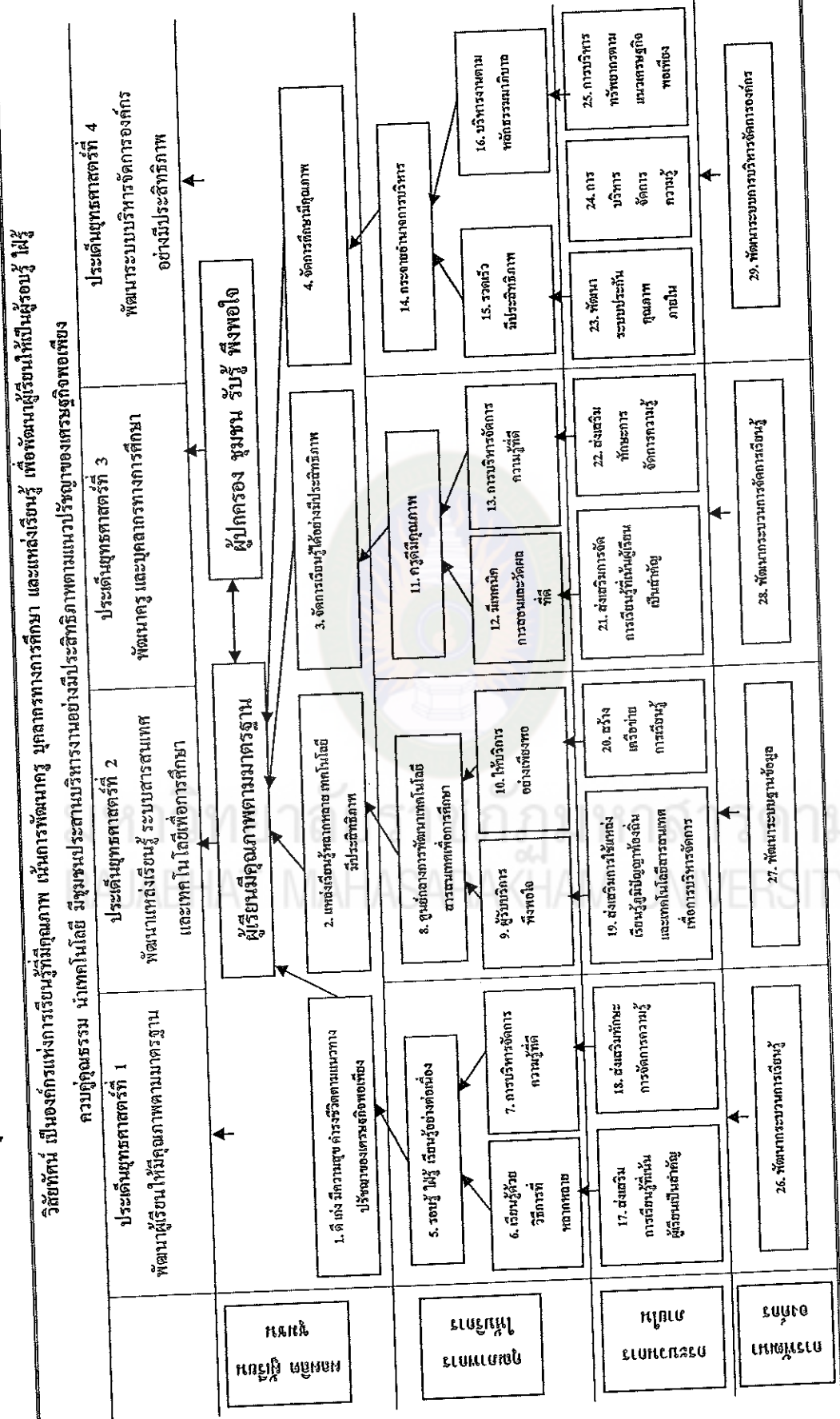
ตารางที่ 23 มุมมองของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่ประยุกต์
จากมุมมองของ Balanced Scorecard

มุมมองของโรงเรียนสังกัด อบจ. มหาสารคาม	มุมมองของ BSC
1. มุมมองด้านผลผลิต : ผู้เรียน ชุมชน	1. มุมมองด้านการเงิน
2. มุมมองด้านคุณภาพการให้บริการ	2. มุมมองด้านลูกค้า
3. มุมมองด้านกระบวนการภายใน	3. มุมมองด้านกระบวนการภายใน
4. มุมมองด้านการพัฒนาองค์กร	4. มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา

การประชุมครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 8-9 เมษายน 2554 จัดที่ห้องประชุมโรงเรียน
นาข่าวิทยาคม ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และตัวแทนคณะกรรมการโรงเรียนนาข่าวิทยาคม ได้ร่วมกันจัดทำ
แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map) ตามยุทธศาสตร์หลักทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ และร่วมกัน
กำหนดตัวชี้วัดตามเป้าประสงค์ บนแผนที่ยุทธศาสตร์ ผู้วิจัยขอรายงานผลการจัดทำแผนที่
ยุทธศาสตร์ ดังแผนภาพที่ 7 ดังนี้ (ตัวชี้วัดตามเป้าประสงค์บนแผนที่ยุทธศาสตร์ แสดงไว้
ในแผนพัฒนาการศึกษาฉบับสมบูรณ์ ซึ่งแยกไว้ต่างหากจากรายงานฉบับนี้)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

แผนภาพที่ 7 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

หลังจากที่ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าหมาย (Goals) ยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนา (Strategy Themes) และมุมมอง (Perspectives) ที่ประยุกต์จากหลักของ Balanced Scorecard โดยทุกส่วนมีความสอดคล้อง และมีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้นำมาสู่การจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map) เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารยุทธศาสตร์ และทำให้เกิดความสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวทั่วทั้งองค์กร ในรูปความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Cause and Effect Relationship) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งหมด 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน 2) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ระบบสารสนเทศ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษ 3) พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดมุมมองทั้งหมด 4 มุมมอง ได้แก่ 1) มุมมองด้านผลผลิต : ผู้เรียน ชุมชน 2) มุมมองด้านคุณภาพการให้บริการ 3) มุมมองด้านกระบวนการภายใน และ 4) มุมมองด้านการพัฒนาองค์กร จากนั้นร่วมกัน วิเคราะห์ทีละประเด็นยุทธศาสตร์ตามมุมมองที่กำหนด โดยใช้คำถามนำในการระดมความคิดเห็น ดังนี้ คำถามที่ 1 ประสิทธิภาพหรือผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของประเด็นยุทธศาสตร์คืออะไร คำถามที่ 2 อะไรคือสิ่งที่ผู้รับบริการของยุทธศาสตร์นั้นต้องการ และจะทราบได้อย่างไรว่าสามารถนำเสนอในสิ่งที่ผู้รับบริการต้องการ คำถามที่ 3 องค์กรต้องการทรัพยากรอะไรบ้าง รวมถึงต้องมีกระบวนการ หรือกิจกรรมใดบ้าง เพื่อนำไปสู่สิ่งที่ผู้รับบริการต้องการ หรือเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามพันธกิจ และคำถามที่ 4 จะต้องมีการพัฒนาองค์กรในด้านใดบ้างเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมขององค์กรในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ จากนั้นได้นำเป้าประสงค์ที่เกิดจากการระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมารวมกันเป็นแผนภาพเดียวกันที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันเชิงเหตุ และผลเพื่อนำไปสู่การระดมกิจกรรม โครงการพัฒนาในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

ในการจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามในครั้งนี้ ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย ได้ข้อค้นพบที่สำคัญคือ 1) ในการระดมความคิดเห็นแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในยุทธศาสตร์นั้น ๆ ร่วมแสดงความคิดเห็น เช่น ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือความต้องการ ไม่ใช่ให้ครูคิดแทนนักเรียน เป็นต้น 2) ในการระดมความคิดเห็นผู้วิจัยหรือผู้ดำเนินการต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในด้านต่าง ๆ จึงจะสามารถ

นำหรือกระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความคิดในแง่มุมต่าง ๆ อย่างหลากหลาย 3) ควรให้ความสำคัญกับทุกความคิดเห็นที่มีผู้เสนอ จากนั้นค่อยหลอมรวมความคิดเห็น สรุปเป็นเป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ และมุมมอง 4) เป้าประสงค์บนแผนที่ยุทธศาสตร์ควรใช้คำที่สั้น กระชับรัดกุม สื่อความหมายได้ชัดเจน ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องอาศัยผู้ที่มีความสามารถทางด้านภาษาไทยในการสรุปถ้อยคำ 5) ในขั้นตอนนี้การรวมแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์เป็นแผนภาพเดียวกัน จะพบว่าเป้าประสงค์ที่จัดทำขึ้นในบางประเด็นยุทธศาสตร์จะมีบางส่วนที่มีความคล้ายคลึงกัน บางเป้าประสงค์สามารถสนับสนุนได้หลายประเด็นยุทธศาสตร์ เมื่อนำแผนที่ยุทธศาสตร์มารวมกันก็สามารถที่จะยุบรวมเป้าประสงค์เหล่านั้นได้ 6) องค์การทางการศึกษาเป้าประสงค์ที่สำคัญที่สุดคือคุณภาพของผู้เรียน เป้าประสงค์อื่น ๆ ล้วนเป็นตัวสนับสนุนให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ และบรรลุเป้าหมายสุดท้ายคือ คุณภาพของผู้เรียน 7) การกำหนดตัวชี้วัดของการบรรลุแต่ละเป้าประสงค์บนแผนที่ยุทธศาสตร์ จะต้องสามารถวัดและกำหนดเป้าหมายความสำเร็จได้ โดยทุกเป้าประสงค์ต้องมีตัวชี้วัดเพื่อให้เห็นถึงความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

กล่าวโดยสรุปในการจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ขององค์กร ต้องเกิดจากการร่วมคิดร่วมทำของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่ละเป้าประสงค์บนแผนที่ยุทธศาสตร์ต้องสามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมด้วยนโยบาย โครงการ กิจกรรม มาตรการต่าง ๆ หรือการดำเนินการต่าง ๆ ภายใต้บทบาทภารกิจขององค์กร หรือสถานศึกษานั้น ๆ

การประชุมครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 22-23 เมษายน 2554 ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และตัวแทนคณะครูโรงเรียนนาข่าวิทยาคม ได้ร่วมกันระดมความคิดในการจัดทำกิจกรรมโครงการพัฒนา (Initiatives Projects) ตามประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา และยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพตามมุมมองของการบริหารเชิงดุลยภาพ (Balance Scorecard) ทั้ง 4 มุมมอง ได้แก่ 1) มุมมองด้านผลผลิต : ผู้เรียน ชุมชน 2) มุมมองด้านคุณภาพการให้บริการ 3) มุมมองด้านกระบวนการภายใน และ 4) มุมมองด้านการพัฒนาองค์กร ผลการดำเนินการได้กิจกรรม โครงการพัฒนาทั้งหมด 201 โครงการ แบ่งเป็นโครงการตามยุทธศาสตร์ที่ 1 จำนวน 89 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 จำนวน 31 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 3 จำนวน 29 โครงการ และยุทธศาสตร์ที่ 4 จำนวน 52 โครงการ

การประชุมครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 29-30 เมษายน 2554 ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และตัวแทนคณะครูโรงเรียนนาข้าววิทยาคม ได้ร่วมกันพิจารณากลับกรองโครงการทั้งหมด ที่ได้จากการระดมความคิดจากการประชุมครั้งที่ 3 เพื่อรวมโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เข้าด้วยกัน เพื่อให้มีความเหมาะสมกับระยะเวลาการดำเนินการ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ กิจกรรมโครงการและอื่น ๆ ผลจากการดำเนินการดังกล่าวทำให้ได้โครงการพัฒนาทั้งหมด 127 โครงการ แบ่งเป็นโครงการตามยุทธศาสตร์ที่ 1 จำนวน 46 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 จำนวน 15 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 3 จำนวน 19 โครงการ และยุทธศาสตร์ที่ 4 จำนวน 36 โครงการ จากนั้นผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และตัวแทนคณะครูโรงเรียนนาข้าววิทยาคม ได้แบ่งภาระจัดทำร่างแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยแบ่งภาระงานดังนี้ โรงเรียนโคกก่อพิทยาคม รับผิดชอบยุทธศาสตร์ที่ 1 โรงเรียนหนองโพธิ์พิทยาคม รับผิดชอบยุทธศาสตร์ที่ 2 โรงเรียนมัธยมดงยาง รับผิดชอบยุทธศาสตร์ที่ 3 โรงเรียนขามป้อมพิทยาคม รับผิดชอบยุทธศาสตร์ที่ 4 และโรงเรียนนาข้าววิทยาคม รับผิดชอบในการจัดทำร่างองค์ประกอบของแผนทั้งหมด โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาในระยะที่ 1 และการประชุมให้ความรู้ในระยะที่ 2

การประชุมครั้งที่ 5 วันที่ 7 พฤษภาคม 2554 เป็นการประชุมเพื่อนำข้อมูลที่แต่ละโรงเรียนรับผิดชอบจัดทำมารวมกัน จนได้ร่างแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ภายใต้กรอบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีองค์ประกอบดังนี้ 1) บทนำ 2) ภาพรวมของ อบจ. จังหวัดมหาสารคาม 3) ยุทธศาสตร์และแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) เจตนารมณ์การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งประกอบไปด้วย วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าหมาย (Goal) ยุทธศาสตร์หลัก (Strategic Themes) แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map) 5) ตัวชี้วัดตามเป้าประสงค์บนแผนที่ยุทธศาสตร์ 6) รายละเอียดโครงการพัฒนา (Initiative Projects) และ 7) แนวทางการนำแผนลงสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล (รายละเอียดของแผนทั้งหมดแยกไว้ต่างหากจากรายงานฉบับนี้)

3. ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

หลังจากได้ร่างแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ภายใต้กรอบการบริหารเชิงกลยุทธ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ได้จัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion) และขอรายงานผลการดำเนินการ ดังนี้

3.1 การดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย ได้จัดสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2554 เวลา 09.00 น. - 12.00 น. ที่ห้องดอกจาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อร่วมสนทนาให้เกิดแนวคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ในการแก้ไขปัญหา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม และร่วมแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์หลัก (Strategy Themes) มุมมอง (Perspectives) แผนที่ ยุทธศาสตร์ (Strategy Map) การกำหนดตัวชี้วัดแต่ละเป้าประสงค์บนแผนที่ยุทธศาสตร์และอื่น ๆ โดยได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิทั้งผู้กำหนดนโยบาย / ผู้บริหาร นักทฤษฎี นักปฏิบัติ นักวิจัย และผู้เชี่ยวชาญการศึกษาท้องถิ่น เข้าร่วมสนทนากลุ่มในครั้งนี้ ประเด็นในการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ความถูกต้อง (Accuracy) ความยืดหยุ่น (Feasibility) ความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นประโยชน์ (Utility) (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิแสดงไว้ในตารางที่ 10) และได้ดำเนินการสนทนาตามกำหนดการ ดังตารางที่ 24 ดังนี้

ตารางที่ 24 กำหนดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เวลา	รายการปฏิบัติ
09.00-09.10 น.	พิธีกร (ผอ.คมณั์ แคนสุข) แนะนำผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม
09.10-09.40 น.	ผู้วิจัย (นางนงเยาว์ แคนสุข) สรุปผลการวิจัยเรื่อง “การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามภายใต้กรอบการบริหารเชิงกลยุทธ์”
09.40-11.50 น.	Moderator (ผศ.ดร.ศิริ ถีอาสนา) ดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิอภิปราย และให้ข้อเสนอแนะ
11.50-12.00 น.	Moderator และ ผู้วิจัย กล่าวขอบคุณผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

3.2 ผลการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัย ขอสรุปผลจากการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังตารางที่ 25 ดังนี้

ตารางที่ 25 สรุปข้อเสนอเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อเสนอเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา	ข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ
<p>1. วิสัยทัศน์</p> <p>“เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เน้นการพัฒนาคู นุคลากรทางการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้รอบรู้ ใฝ่รู้ ควบคู่คุณธรรม นำเทคโนโลยี มีชุมชนประสาน บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิสัยทัศน์ที่ดีต้องมีความกระชับ ชัดเจน ครอบคลุม ท้าทาย มุ่งสู่นาคต 2. การกำหนดวิสัยทัศน์ต้องมีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภัยคุกคามต่าง ๆ 3. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนาต้องมีความสอดคล้อง และมีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ 4. การกำหนดวิสัยทัศน์ไม่ควรกำหนดมากเกินไป เพราะแผนใช้เพียง 3 ปี จึงควรกำหนดให้พอดี ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ 5. การกำหนดวิสัยทัศน์ต้องมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และทิศทางการพัฒนาของแผนการศึกษาแห่งชาติ หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 6. วิสัยทัศน์เป็นการมองอนาคต เป็นการคาดคะเนสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น ผู้กำหนดวิสัยทัศน์ต้องมีข้อมูลประกอบการมองอนาคต ไม่ใช่ เพียงแค่ฝันเท่านั้น
<p>2. ยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนา (Strategy Themes)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ยุทธศาสตร์หลักไม่ควรมียานวนมากเกินไป เพราะจะทำให้ไม่มีจุดเน้น (Focus) หรือบางประเด็นอาจไม่ใช่ประเด็นหลักของหน่วยงาน

ข้อเสนอเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา	ข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ
2.1 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน	2. ยุทธศาสตร์หลักต้องวิเคราะห์จากวิสัยทัศน์และบางประเด็นอาจมีความสัมพันธ์เชื่อมโยง
2.2 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ระบบสารสนเทศ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	เป็นเหตุเป็นผลกัน และสามารถหลอมรวมกันได้ 3. ประเด็นยุทธศาสตร์เป็นสิ่งที่สำคัญขององค์กรทำให้รู้ว่าองค์กรมีทิศทางอย่างไร และไปทิศทางไหน ดังนั้นองค์กรต้องชัดเจน และเป็นประเด็นหลักของหน่วยงานที่ผ่านการวิเคราะห์อย่างรอบคอบ
2.3 พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา	4. การบริหารเชิงกลยุทธ์มีองค์ประกอบที่สำคัญ
2.4 พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ	3 ประการคือ วิเคราะห์ จัดทำ และการปฏิบัติ
3. มุมมอง	1. ในด้านมุมมองตามหลักการของ BSC ควรให้ความสำคัญกับมุมมองด้านลูกค้าและที่สำคัญคือ
3.1 มุมมองด้านผลผลิต : ผู้เรียนชุมชน	คุณภาพ
3.2 มุมมองด้านคุณภาพการให้บริการ	2. การกำหนดมุมมองต้องยึดที่กลยุทธ์ และทิศทางขององค์กรเป็นหลัก และแต่ละมุมมองต้อง
3.3 มุมมองด้านกระบวนการภายใน	สอดคล้องสัมพันธ์กัน
3.4 มุมมองด้านการพัฒนาองค์กร	3. จำนวนมุมมอง หรือความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละมุมมองไม่ได้มีกฎตายตัวที่ต้องปฏิบัติตาม เพียงแต่ควรจะสอดคล้อง และเหมาะสมกับกลยุทธ์ของ
4. การจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)	องค์กรแต่ละแห่งเป็นหลัก
	1. แผนที่ยุทธศาสตร์จะประกอบไปด้วยเป้าประสงค์ภายใต้ยุทธศาสตร์หลักที่เชื่อมโยงกันด้วยหลักของเหตุ และผล ดังนั้นการจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ต้องมีความเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนา และเป้าประสงค์ของหน่วยงาน

ข้อเสนอเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา	ข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ
5. การกำหนดตัวชี้วัดแต่ละเป้าประสงค์	<p>2. ในการกำหนดเป้าประสงค์บนแผนที่ยุทธศาสตร์ ต้องเริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามในแต่ละประเด็น ยุทธศาสตร์ตามมุมมองที่กำหนด</p> <p>3. ประเด็นคำถามเพื่อช่วยกำหนดเป้าประสงค์ ในแต่ละมุมมอง ส่วนมากจะถามว่า ผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของยุทธศาสตร์หลักนี้คืออะไร สิ่งที่ได้รับบริการต้องการคืออะไร จะต้องมีการบวนการ หรือวิธีการอย่างไร เพื่อนำไปสู่สิ่งที่ผู้รับบริการต้องการและ จะต้องมีการพัฒนาองค์กรด้านใดบ้าง เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์นั้น ๆ</p> <p>4. การรวมแผนที่ยุทธศาสตร์ บางเป้าประสงค์ สามารถสนับสนุนได้หลายยุทธศาสตร์หลัก สามารถบูรรวมกันได้</p> <p>5. การกำหนดเป้าประสงค์บนแผนที่ยุทธศาสตร์ คณะทำงานไม่ควรถูกตีกรอบภายใต้ข้อจำกัดเดิม ๆ ควรมีโอกาสในการกำหนดวัตถุประสงค์ใหม่ ๆ ขึ้นมา</p> <p>1. การกำหนดตัวชี้วัดในแต่ละเป้าประสงค์ จะต้องสามารถวัด และกำหนดเป้าหมายของความสำเร็งได้ โดยทุกเป้าประสงค์ต้องมีตัวชี้วัดเพื่อให้เห็นถึงความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>2. ในการกำหนดตัวชี้วัด แต่ละเป้าประสงค์บนแผนที่ยุทธศาสตร์ จะต้องเริ่มต้นจากการกำหนดสิ่งที่จะวัด ขึ้นมาก่อน เช่น สิ่งที่จะ(ความฮ้วนของฉันทัน) ตัวชี้วัด (น้ำหนัก) สิ่งที่จะวัด (สุขภาพของฉันทัน) ตัวชี้วัด (จำนวนครั้งของความเจ็บป่วย) เป็นต้น</p> <p>3. ตามหลักของ BSC สิ่งที่ต้องกักรต้องการจะวัดคือ วัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดได้กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้วัด วัตถุประสงค์</p>

ข้อเสนอเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา	ข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ
6. ประเด็นอื่น ๆ ตามสถานการณ์การสนทนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ในการจัดทำแผนความร่วมมือของบุคลากรเป็นสิ่งที่สำคัญ ทุกคนต้องคิดหาวิธีการในการแก้ปัญหาาร่วมกัน วิธีการไหนที่ทำแล้วไม่สำเร็จ ต้องรู้จักพลิกแพลง แก้ไขในบริบทของตนเอง 2. การประเมินแผนเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะถ้าไม่ประเมินก็จะไม่รู้ว่าการทำงานสำเร็จ หรือล้มเหลว และเมื่อประเมินแล้วต้องนำผลมาใช้ 3. แผนต้องไม่ใช่สิ่งที่ตายตัว ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิด ความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง ในขั้นตอนการระดม โครงการพัฒนาต้องให้ได้สิ่งใหม่ ๆ ที่จะมาแก้ปัญหา หรือพัฒนาอย่างแท้จริง 4. ควรมีแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) คือมีการวางแผนล่วงหน้าว่าถ้าทำกิจกรรม หรือโครงการจะมีปัญหาอะไรเกิดขึ้น ถ้าเกิดขึ้นแล้วจะแก้อย่างไร เพราะการทำงานทุกอย่างต้องมีปัญหาเกิดขึ้น ถ้าเราวางแผนแก้ปัญหาล่วงหน้า ก็จะทำให้ปัญหาลดน้อยลง หรือไม่เกิดขึ้นเลย

3.3 ประเด็นนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันสรุปแนวคิด และประเด็นสำคัญตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งส่วนมาก ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำมาแล้วจึงลงความเห็นให้ผู้วิจัย ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขเพียงบางส่วน เช่น ปรับข้อความให้กระชับ ชัดเจนมากขึ้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนควรให้ผู้เรียน มีโอกาสได้ร่วมคิด ไม่ใช่ครูคิดแทนนักเรียนทั้งหมด ผู้วิจัยจึงได้นำบางประเด็นที่สำคัญไปสอบถามนักเรียน และนำความคิดเห็นของนักเรียนมาปรับปรุงแผนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน พูดถึงและเน้นย้ำคือ การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นายอำนวยการ ปะติเส นายกสภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานภาคธุรกิจมาก่อน จะให้ความสำคัญเรื่องนี้มาก ดังข้อเสนอแนะ ดังนี้

“...ทุกองค์กรไม่ใช่ไม่มีแผน แต่ปัญหาอยู่ที่ว่าไม่นำแผนไปปฏิบัติหรือนำไปปฏิบัติ ซึ่งก็มีทั้งสำเร็จ และล้มเหลว การที่จะทำงานให้สำเร็จต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยง พุดง่าย ๆ คือ ถ้าคิดจะทำสิ่งนี้เราต้องคิดวางแผนด้วยว่าทำอะไรจึงจะสำเร็จ ถ้าไม่สำเร็จจะทำอย่างไร การทำงานทุกอย่างมีปัญหาแน่นอน แต่ถ้าเราวางแผนแก้ปัญหาไว้ล่วงหน้า ปัญหาที่จะลดน้อยลง หรือไม่เกิดขึ้น การจัดทำแผนเป็นการมุ่งไปสู่อนาคต ซึ่งยังไม่เกิดขึ้น แล้วจะรู้ได้อย่างไรว่าจะเป็นไปตามที่เราคิด ดังนั้นทุกองค์กรจึงต้องมีวิธีการจัดการกับความเสี่ยง...”

(นายกสภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554 : สัมภาษณ์)

ในประเด็นนี้ผู้วิจัยได้รับข้อชี้แนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้จัดทำแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงใน โครงการพัฒนาที่ผู้วิจัยเลือกทำการทดลองทั้ง 12 โครงการ

ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผู้วิจัยสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้คือ การวางแผนพัฒนาการศึกษา ต้องปรับกระบวนการคิด โดยมุ่งเน้นผลที่จะเกิด (ผลลัพธ์) เป็นตัวตั้งแล้วนำมาคิดหางานที่จะทำ รวมทั้งวิธีการที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ (กระบวนการ) ซึ่งจะนำไปสู่การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ นอกจากนี้สิ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญนั้นคือ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ผลการศึกษานำแผนพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบการบริหารเชิงดุลยภาพไปใช้ (ระยะที่ 3)

การดำเนินการวิจัยใน ระยะที่ 3 มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำแผนพัฒนาการศึกษา ภายใต้กรอบการบริหารเชิงดุลยภาพ ที่ได้จากการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 ไปทดลองใช้ ที่โรงเรียนนาช่างวิทยาคม อำเภอวาปีปทุม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาที่ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้จัดทำขึ้นในครั้งนี้ สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 24 มาตรฐาน และสอดคล้องกับมุมมองที่ได้ประยุกต์จากหลักการของ Balanced Scorecard : BSC ได้แก่ มุมมองด้านผลผลิต : ผู้เรียน ชุมชน มุมมองด้านคุณภาพการบริการ มุมมองด้านกระบวนการภายใน และมุมมองด้านการพัฒนาองค์กร โดยมีวิธีดำเนินการ 2 วิธี

ได้แก่ 1) การทดลองใช้แผนพัฒนาการศึกษา และ 2) การประเมินการใช้แผนพัฒนาการศึกษา ผู้วิจัยขอรายงานผลการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. การทดลองใช้แผนพัฒนาการศึกษา

1.1 การคัดเลือกแผนพัฒนา หรือยุทธศาสตร์ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

หลังจากที่ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ภายใต้กรอบการบริหารเชิงกลยุทธ์ โดยได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนา จัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ กำหนดเป้าประสงค์บนแผนที่ยุทธศาสตร์ ได้ร่วมกันระดมความคิดในการจัดทำกิจกรรม โครงการพัฒนาใหม่ ๆ (Initiatives Projects) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี จากนั้นได้ทำการคัดเลือกโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์หลัก (Strategic Themes) สำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยคัดเลือกจากยุทธศาสตร์ และโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และมีผลกระทบหรือสะท้อนผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยรวม หรือโครงการที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัยเห็นว่าควรทำการทดลอง เพราะหากการดำเนินการทดลองประสบความสำเร็จ ก็จะสามารถเป็นต้นแบบสำหรับการดำเนินงานในยุทธศาสตร์อื่น หรือกิจกรรม/โครงการสำคัญอื่นต่อไป

1.2 วิธีการดำเนินการเพื่อนำแผนลงสู่การปฏิบัติ

ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัยเจาะจงเลือก โรงเรียนนาข่าวิทยาคม อำเภอวาปีปทุม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นโรงเรียนที่ทำการทดลอง เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่บุคลากรมีความพร้อม มีวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณเพียงพอในการที่จะร่วมแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นโรงเรียนที่มีความสมัครใจ เต็มใจร่วมมือ และเป็นโรงเรียนที่ผู้บริหารได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีการบริหารจัดการที่ดี และยอมรับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบการบริหารเชิงกลยุทธ์ ในขั้นตอนการทดลองใช้แผนพัฒนาการศึกษา ผู้วิจัยขอรายงานวิธีการนำแผนลงสู่การปฏิบัติตามลำดับ ดังนี้

1.2.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประสานขอความร่วมมือกับผู้บริหาร และคณะครู โรงเรียนนาข่าวิทยาคม เพื่อใช้โรงเรียนนาข่าวิทยาคมเป็นโรงเรียนทำการทดลองใช้แผนพัฒนาการศึกษาที่ ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสร้างขึ้น

1.2.2 ผู้วิจัยประสานกับผู้บริหารโรงเรียนนาข่าวิทยาคม ชี้แจง

วัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ฝ่ายบริหารรับทราบ ฝ่ายบริหารโรงเรียนนาข่าวิทยาคมรับทราบ ในหลักการและแนวทางการดำเนินงาน แต่เนื่องจากที่ผ่านมาโรงเรียนไม่ได้จัดทำแผนพัฒนา การศึกษาที่เกิดจากการร่วมคิดร่วมทำของบุคลากร ฝ่ายบริหารจึงเห็นชอบร่วมกันในการจัด ประชุมบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวินิจฉัยองค์กร และร่วมกันกำหนดทิศทาง องค์กร โดยได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 18-19 เมษายน 2554 ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 1-2 พฤษภาคม 2554 เพื่อร่วมกันจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ และกำหนดตัวชี้วัดตามเป้าประสงค์บนแผนที่ยุทธศาสตร์

1.2.3 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

นาข่าวิทยาคม เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยมอบหมายรองผู้อำนวยการทั้ง 4 ฝ่าย หัวหน้าฝ่ายทั้ง 4 ฝ่าย และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ประชุมอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งภาระงาน ฝ่ายละ 1 ยุทธศาสตร์ และใช้เวลาหลังเลิกเรียนในการดำเนินงาน จนกระทั่งได้ร่างแผนพัฒนา การศึกษา จากนั้นนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะครู เพื่อร่วมกันวิพากษ์แผน หลังจากนั้นคณะทำงาน ได้ปรับปรุงแผนตามข้อเสนอแนะของฝ่ายบริหารและคณะครู จนได้แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับสมบูรณ์ที่มีกิจกรรม/โครงการสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขององค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม

1.2.4 แต่งตั้งคณะกรรมการทบทวน ปรับแผนปฏิบัติการประจำปีของ

โรงเรียนนาข่าวิทยาคม เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน และสอดคล้องกับ แผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยใน ขั้นตอนนี้คณะครูทุกฝ่ายงาน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ร่วมกันระดมกิจกรรม / โครงการ พัฒนา (Initiatives Projects) ที่สนองยุทธศาสตร์หลัก และตัวชี้วัดสำคัญ (KPI) ที่สอดคล้องกับ แต่ละมุมมองที่ประยุกต์จากหลักการบริหารเชิงคุณภาพ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลการดำเนินงานได้โครงการที่ สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในการพัฒนาดังที่กล่าว มาข้างต้น และได้ร่วมกันคัดเลือกโครงการใหม่ (Initiatives Projects) เพื่อนำไปใช้ทำการ ทดลองจำนวน 12 โครงการ และได้กำหนดตัวชี้วัดสำคัญ (KPI) ที่สามารถประเมินผล การปฏิบัติได้จริง จำนวน 12 ตัวชี้วัด และโรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนิน

โครงการเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (รายละเอียดโครงการได้แสดงไว้ในภาคผนวกของแผนที่แยกไว้ต่างหากจากรายงานฉบับนี้)

1.2.5 บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้นำโครงการไปสู่การปฏิบัติโดยได้มีการจัดทำรายละเอียดของโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ รายละเอียดตัวชี้วัด กำหนดความรับผิดชอบ งบประมาณในการดำเนินงาน การบริหารจัดการความเสี่ยงขออนุมัติโครงการ ดำเนินการตามขั้นตอน มีการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานเป็นระยะ ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน และรายงานผลต่อบังคับบัญชาตามขั้นตอน ผลการดำเนินการเพื่อนำแผนสู่การปฏิบัติ ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย ขอสรุปผลการคัดเลือกโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 จำนวน 3 โครงการ ได้แก่ โครงการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน โครงการส่งเสริมทักษะคิดบูรณาการทักษะชีวิต โครงการสารวัตรพลังงาน ยุทธศาสตร์ที่ 2 จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการรณรงค์การอ่านसानสู่ฝัน โครงการประกวดบรรยากาศชั้นเรียน ยุทธศาสตร์ที่ 3 จำนวน 3 โครงการ ได้แก่ โครงการส่งเสริมการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวัดผล (จัดทำข้อสอบ) โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากร (การจัดทำ ปพ.5) ยุทธศาสตร์ที่ 4 จำนวน 4 โครงการ ได้แก่ โครงการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบการบริหารเชิงคุณภาพ โครงการศึกษาคุณภาพบุคลากร (พัฒนาระบบประกันภายในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ) โครงการเครือข่ายชุมชน “ลูกรัก” เราช่วยกันดูแล และโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. ผลการประเมินการใช้แผนพัฒนาการศึกษา

2.1 ผลการประเมินโครงการ การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัยเลือกนำมาทดลองเฉพาะ แผนระยะสั้น สามารถประเมินความสำเร็จได้ในเวลา 1-2 เดือน และแผนระยะปานกลางสามารถประเมินความสำเร็จได้ในเวลา 1 ภาคเรียน โดยการประเมินโครงการทั้ง 12 โครงการ ผู้วิจัยได้ใช้แบบตรวจติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และเมื่อสิ้นสุดโครงการได้ใช้แบบสอบถาม ประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อสรุปผลการดำเนินงานแต่ละโครงการ และจัดทำสถิติต่าง ๆ ตลอดจนสังเกต และสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแต่ละโครงการ ผู้วิจัยขอรายงานผลการดำเนินงาน ทั้ง 12 โครงการ ดังนี้

2.1.1 โครงการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน (สอนเสริมโดยบุคลากรภายใน และภายนอก)

1) วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์ทางการเรียนเพิ่มเติม

นอกเหนือจากบทเรียน

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓.๖ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น (เมื่อเทียบกับสถิติของภาคเรียนที่ผ่านมา)

3) วิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการมีดังนี้ 1) ประชุมคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ 2) นำมติที่ประชุมแจ้งคณะครู-อาจารย์ 3) ขออนุมัติโครงการ 4) จัดตารางสอนเสริมสำหรับบุคลากรภายใน 5) ดำเนินการสอนเสริมตามตารางโดยใช้เวลาหลังเลิกเรียนตลอดภาคเรียน 6) ติดต่อประสานงานบุคลากรภายนอก 7) กำหนดวัน เวลา นัดหมายบุคลากรภายนอก และนักเรียน 8) ดำเนินการตามโครงการ 9) ฝ่ายบริหารติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 10) ประเมินผลการดำเนินโครงการ โครงการ และจัดทำสถิติเปรียบเทียบผลการสอบของนักเรียนชั้น ๓.๖ กับผลการสอบภาคเรียนที่ผ่านมา และ 11) สรุป/รายงานผล

4) ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานมีดังนี้ 1) การดำเนินงานเป็นไปตามกำหนดการ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ และประสบการณ์ที่นอกเหนือจากบทเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และการสอบ ผลการประเมินโครงการ โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า 1.1) การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 1.2) ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการ 1.2.1) ด้านเวลา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 1.2.2) ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 1.2.3) ด้านความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 1.3) ผลกระทบต่อผู้เรียน 1.3.1) ด้านความรู้/ประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 1.3.2) แรงจูงใจทางการเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 1.3.3) เทคนิค/วิธีการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 1.3.4) เทคนิคการจัดทำข้อสอบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 1.4) ความต้องการในการจัดโครงการครั้งต่อไป อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และ 1.5) ความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการ อยู่ในระดับมาก

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 2) นักเรียนชั้น ม.6 ที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ 60.16 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสถิติของภาคเรียนที่ผ่านมา (จากเดิมผลสัมฤทธิ์เพิ่มร้อยละ 39.42) โดยนักเรียนห้อง ม.6/1 มีผลการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 48.38 ห้อง ม.6/2 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 67.56 และห้อง ม.6/3 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 64.51 (รายงานการสรุปโครงการแยกไว้ต่างหากจากรายงานฉบับนี้)

5) การประชุมสะท้อนผลการดำเนินโครงการ

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน (Reflect) และสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ ผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ อาจเกิดจากสาเหตุ

หลายประการ เช่น โรงเรียนปิดบ่อย สาเหตุเพราะหน่วยงานต้นสังกัดจัดกิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาการ จัดกิจกรรมกีฬา ประชุมครู ครูไปประชุมเพื่อจัดทำผลงานทางวิชาการ เดือนวิทยฐานะ นักเรียนขาดเรียนบ่อยเพื่อไปสมัครเรียนต่อของสถาบันต่าง ๆ ไปจ่ายเงินค่าสมัครที่ธนาคาร ไปฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ไปแข่งขันกีฬา ไปแข่งทักษะวิชาการ ส่งผลให้จัดการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง โดยเฉพาะห้อง ม.6/1 ที่มีนักเรียนไปทำกิจกรรมดังกล่าว ข้างต้นมากที่สุด ส่วนห้อง ม.6/2 และ ม.6/3 ที่ไม่ได้ไปทำกิจกรรมดังกล่าว มีผลการเรียนเพิ่มขึ้นในระดับที่น่าพึงพอใจ

ที่ประชุมได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ 1) หน่วยงานต้นสังกัด ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วงปิดภาคเรียนเพื่อไม่ให้กระทบต่อการจัดการเรียนการสอน 2) การอบรมพัฒนาบุคลากร ควรใช้เวลาวันเสาร์-อาทิตย์ เพื่อไม่ให้กระทบต่อการจัดการเรียนการสอน 3) การจัดโครงการสอนเสริมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่าย เพราะโรงเรียนมีงบประมาณจำกัด 4) โครงการสอนเสริมควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกภาคเรียน 5) รุ่นพี่ที่เรียนมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ควรมีโอกาสหรือส่วนร่วมในการสอนเสริมให้กับน้อง ๆ 6) ถ้าใช้เวลาวันหยุดสอนเสริมน่าจะดีกว่าใช้เวลาหลังเลิกเรียน เพราะนักเรียนเหนื่อยกับการเรียนทั้งวัน 7) การสอนเสริมควรใช้วิธีการที่หลากหลายอาจเป็นที่สอนน้อง หรือเพื่อนสอนเพื่อน 8) ควรเพิ่มเวลาสอนเสริมให้มากกว่าเดิม และ 9) ฝ่ายดำเนินการควรคัดเลือกผู้สอนเสริมที่เก่ง ๆ มีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ที่ดี จะได้คุ้มค่ากับการลงทุน และเกิดผลต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืน

2.1.2 โครงการส่งเสริมทักษะคิด บูรณาการทักษะชีวิต

1) วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มในการจัดทำโครงการพัฒนาภายในสถานศึกษา และสามารถทำโครงการได้สำเร็จอย่างน้อย กลุ่มละ 1 โครงการ

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

จำนวนโครงการแก้ปัญหา และพัฒนาภายในสถานศึกษา

3) วิธีการดำเนินงาน

วิธีดำเนินการมีดังนี้ 1) คณะครูฝ่ายแนะแนว และครูผู้เข้าร่วมโครงการ LLEN ร่วมหารือเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์การดำเนินงาน และกำหนดขอบเขตการดำเนินงาน 2) ติดต่อประสานงานกับเครือข่าย LLEN มหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือในการทำหน้าที่วิทยากรให้ความรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด การจัดทำโครงการ ตลอดจนการจัดกิจกรรมนันทนาการ 3) ขออนุมัติโครงการ 4) จัดทำกำหนดการประชุมชี้แจงบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 5) ดำเนินการตามโครงการ 6) ลักษณะของค่ายเป็นค่ายเชิงจิตวิทยาที่มุ่งสร้างแรงบันดาลใจ สร้างเจตคติที่ดีต่อการทำงานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ตลอดจนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญตามที่หลักสูตรกำหนด ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 7) นักเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตลอดโครงการ 8) นักเรียนสามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมค่ายครั้งนี้ไปจัดทำโครงการพัฒนาภายในสถานศึกษา 9) หลังการดำเนินโครงการค่าย คณะครูเครือข่าย LLEN กำกับ ติดตามการจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาภายในสถานศึกษา และนำไปสู่การปฏิบัติ 10) นักเรียนนำเสนอโครงการพัฒนาภายในสถานศึกษา และ 11) ประเมินผล/รายงานผล

4) ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานมีดังนี้ 1) การดำเนินงานเป็นไปตามกำหนดการได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้พัฒนาทักษะคิด ได้ทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์อย่างหลากหลาย ผลการประเมินโครงการโดยใช้แบบสอบถาม พบว่า 1.1) การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ 1.1.1) ได้ร่วมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.61 1.1.2) เกิดความคิดริเริ่มในการจัดทำโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 1.1.3) ได้ฝึกทักษะชีวิต

อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 1.1.4) เกิดแนวคิดในการพัฒนาตนเอง
 อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 1.2) ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการ
 1.2.1) ด้านเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 1.2.2) ด้านความรู้ ความเข้าใจ
 และประสบการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 1.2.3) ด้านสติปัญญา
 อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 1.3) การเข้าร่วมโครงการส่งผลต่อการพัฒนา
 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 1.3.1) ความสามารถในการสื่อสารอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย
 เท่ากับ 4.17 1.3.2) ความสามารถในการคิดอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72
 1.3.3) ความสามารถในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58
 1.3.4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84
 1.4) ความต้องการให้จัดโครงการต่อไป อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93
 และ 1.5) ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
 4.77 ตามลำดับ 2) นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจัดทำโครงการพัฒนาภายในสถานศึกษาที่เกิดจาก
 การร่วมคิด ร่วมทำ และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม จำนวน 14 โครงการ ได้แก่
 2.1) โครงการกระดาศรียูส 2.2) โครงการ Useful Idioms and Proverbs for Students and
 Teachers 2.3) โครงการ Useful Words Phrases and Sentences for Students and
 Teachers 2.4) โครงการสมุนไพรดับกลิ่นรองเท้า 2.5) โครงการสมุนไพรกันยุง 2.6)
 โครงการสำรวจสมุนไพรในห้องถิ่น 2.7) โครงการสำรวจคำที่มักเขียนผิดออนไลน์
 2.8) โครงการปัญหาการสื่อสารภาษาถิ่นของภาคอีสานและภาษากลาง 2.9) โครงการ
 คุณธรรมน่ารู้ 2.10) โครงการจัดทำบันทึกความดี 2.11) โครงการคณิตทรรษา
 2.12) โครงการจิ๊กซอว์สามเหลี่ยมหาผลบวกของมุมภายในรูปสามเหลี่ยมได้อย่างไร
 2.13) โครงการอ้อมไหว่ ทักทายกัน 2.14) โครงการสมุนไพรกับชีวิตประจำวัน (รายงาน
 สรุปโครงการแยกไว้ต่างหากจากรายงานฉบับนี้)

5) การประชุมสะท้อนผลการดำเนินโครงการ

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ได้ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการ
 ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน (Reflect) และสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้
 1) เวลาในการจัดค่ายน้อยไปทำให้การจัดกิจกรรมเคร่งเครียดเพื่อเร่งการทำกิจกรรมให้ทันเวลา
 ดังนั้นจึงควรเพิ่มเวลาให้มากกว่าเดิม 2) ควรจัดโครงการในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนา
 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 3) ควรมีการเชิญบุคคลต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในด้าน
 ต่าง ๆ มาร่วมสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน 4) ควรขยายผลแนวคิดการจัดทำโครงการ

พัฒนาภายในสถานศึกษาไปสู่นักเรียนทุกระดับชั้น ทุกห้องเรียน และนำไปสู่การประเมิน
 จิตสาธารณะ ตลอดจนการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน 5) กิจกรรมพัฒนา
 ทักษะชีวิตควรเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญจากหน่วยงานให้คำปรึกษาต่าง ๆ มาให้ความรู้
 จะน่าสนใจมากขึ้น 6) เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ฝ่ายบริหาร คณะครูควรให้ความสำคัญ
 จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอ และนำไปสู่การจัดนิทรรศการ โครงการประจำปี
 7) โรงเรียนควรพัฒนาไปสู่การจัดตั้งเครือข่ายการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน
 แบบโครงการ และ 8) ควรให้คณะครู และนักเรียนมีโอกาสไปศึกษาดูงานเพื่อเสริม
 ประสบการณ์ด้านการจัดทำโครงการ

2.1.3 โครงการสารวัตรพลังงาน

1) วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างจิตสำนึกในการใช้ ไฟฟ้า และสาธารณูปโภคอื่น ๆ
 ทั้งของตนและส่วนรวมอย่างประหยัด และรู้คุณค่า

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ร้อยละของนักเรียนที่มีจิตสำนึกในการใช้ไฟฟ้า และสาธารณูปโภค
 อื่น ๆ อย่างประหยัดเพิ่มขึ้น

3) วิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการมีดังนี้ 1) ฝ่ายวิชาการ ร่วมกับคณะกรรมการงาน
 ห้องเรียนสีเขียวร่วมประชุมปรึกษาหารือวางแผนทางการดำเนินงาน 2) นำมติแจ้งที่ประชุม
 คณะครู เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 3) ขออนุมัติโครงการ 4) ติดต่อการไฟฟ้าฝ่ายผลิต
 แห่งประเทศไทย เพื่อขอเอกสารรณรงค์การใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด และขอหลอดตะเกียบ
 เพื่อแจกฟรีให้กับบ้านที่สามารถลดการใช้ไฟฟ้าได้ตามโครงการ 5) งานห้องเรียนสีเขียว
 ประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการให้นักเรียนได้รับทราบ 6) ดำเนินการตามโครงการ
 6.1) ให้ความรู้หน้าเสาธงเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด 6.2) ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย
 เพื่อรณรงค์การใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด 6.3) ประกวคำขวัญ เรียงความ หนังสือเล่มเล็ก
 เกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด 6.4) นักเรียนอาสาสมัครตามโครงการทำหน้าที่ตรวจตรา
 การเปิดไฟ ปิดลมทิ้งไว้ในเวลาพักเที่ยง และหลังเลิกเรียน 7) ครูห้องเรียนสีเขียวร่วมจัดทำ
 สถิติการใช้ไฟฟ้า ของนักเรียนที่มีสถิติการใช้ไฟฟ้าที่บ้านลดลงโดยการมอบหลอดตะเกียบ
 เป็นรางวัล 8) ฝ่ายบริหาร ติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ และ 9) สักภาคเรียนประเมิน
 โครงการ / สรุปรายงานผล

4) ผลการดำเนินงาน

การประเมินความคิดเห็นของคณะครูและนักเรียนเกี่ยวกับ

การดำเนินงานตามโครงการสารวัตรพลังงาน พบว่า 1) การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ 1.1) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้พลังงานอย่างประหยัด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 1.2) การนำความรู้ ความเข้าใจไปปรับใช้ที่โรงเรียนและที่บ้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 2) ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการ 2.1) ด้านเวลา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 2.2) ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 2.3) ด้านการนำไปใช้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 3) ผลกระทบการดำเนินโครงการที่มีต่อคณะครู และนักเรียน 3.1) เกิดจิตสำนึกที่ดี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 3.2) การทำประโยชน์ เพื่อส่วนรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 3.3) การมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 4) ความต้องการให้จัดโครงการต่อไป อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และ 5) ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ตามลำดับ (รายงานสรุปโครงการแยกไว้ต่างหาก จากรายงานฉบับนี้)

5) การประชุมสะท้อนผลการดำเนินโครงการ

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และคณะครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ประชุมกลุ่มย่อย เพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน (Reflect) และสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เห็นได้จากคณะครู และนักเรียนปิดไฟ ปิดพัดลม ปิดคอมพิวเตอร์ ถอดปลั๊กกาดัมน้ำ และอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่น ๆ เมื่อเลิกใช้ ก่อนการดำเนินโครงการนักเรียนมักจะเปิดพัดลมภายในชั้นเรียน เปิดไฟฟ้าทิ้งไว้ โดยเฉพาะบริเวณบันไดที่นักเรียนเดินผ่านเป็นประจำ ครูเปิดคอมพิวเตอร์ หรือเสียบกาดัมน้ำทิ้งไว้ เป็นต้น การดำเนินโครงการประสบความสำเร็จอาจเกิดจากมีปัจจัยเอื้อหลายประการ เช่น การเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการ การประชาสัมพันธ์ที่ดี การจัดกิจกรรม น่าสนใจ ที่ประชุมได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ 1) ควรติดมิเตอร์ไฟฟ้า ทุกห้องเรียน และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจ่ายค่าไฟฟ้าในโรงเรียนเพื่อจะสร้างจิตสำนึก ในการประหยัดร่วมกัน 2) โรงเรียนควรมีฐานสาธิตการใช้พลังงานอย่างประหยัดเพื่อให้นักเรียนและคณะครูใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า 3) ควรมีการรณรงค์ให้ชุมชนเกิดความตระหนักในการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมลดการใช้พลังงาน

4) ควรส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการสารวัตรพลังงานทุกชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียน คอยเป็นผู้ตรวจตรา ดูแลการเปิดไฟฟ้าทิ้ง 5) นอกจากส่งเสริม การประหยัดไฟฟ้าแล้ว ควรมีแรงจูงใจให้นักเรียนใช้ทรัพย์สิน สิ่งของของโรงเรียน และอุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัด และเข้าร่วมกิจกรรมการประหยัดอื่น ๆ เช่น กิจกรรมรีไซเคิล กิจกรรมรียูส เป็นต้น และ 6) เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ควรมีการจัดทำโครงการเพื่อศึกษาเปรียบเทียบ ต่อไปว่าค่าไฟฟ้าที่โรงเรียน หรือที่บ้านของนักเรียนลดลงหรือไม่

2.1.4 โครงการรกรการอ่านสถานสู่ฝัน

1) วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และบันทึกสรุปสาระสำคัญ ที่ได้จากการอ่าน

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ร้อยละของนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้น

3) วิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการมีดังนี้ 1) ฝ่ายวิชาการร่วมกับคณะกรรมการงาน ห้องสมุดร่วมประชุมปรึกษาหารือ วางแนวทางการดำเนินงาน 2) นำมติแจ้งที่ประชุมคณะครู เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 3) จัดทำโครงการ/ ขออนุมัติโครงการ 4) ติดต่อสำนักพิมพ์ จัดพิมพ์สมุดบันทึกการอ่านตามโครงการ 5) งานห้องสมุดประชาสัมพันธ์การดำเนิน โครงการให้นักเรียนได้รับทราบ 6) ประชุมครูประจำชั้นทุกชั้นเรียนเพื่อร่วมกันกำหนด วัน เวลา ในการส่งบันทึกการอ่าน 7) ครูประจำชั้นชี้แจงการบันทึกการอ่าน และนัดหมาย การส่งบันทึก การตรวจ การรับคืน 8) ประชุมคณะกรรมการนักเรียน นักเรียนที่รับผิดชอบ การประชาสัมพันธ์เสียงตามสายเพื่อร่วมรณรงค์การรักการอ่าน 9) ดำเนินการตามโครงการ 9.1) กิจกรรมคุ้มค่า 5 นาทีกับห้องสมุด 9.2) กิจกรรมบรรณานิเทศน์แนะนำหนังสือใหม่ 9.3) กิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ 9.4) กิจกรรมป้ายนิเทศวันสำคัญ 10) ฝ่ายบริหารร่วมกับงาน ห้องสมุดติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ 11) เพิ่มการรณรงค์เพื่อให้นักเรียนเกิด ความตื่นตัวตลอดเวลา และ 12) สิ้นภาคเรียนประเมินโครงการ / สรุป รายงานผล

4) ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานมีดังนี้ 1) การประเมินความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการรกรการอ่านสถานสู่ฝัน พบว่า 1.1) การบรรลุวัตถุประสงค์ ของโครงการ 1.1.1) นักเรียนมีนิสัยรัก การอ่านเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

4.22 1.1.2) นักเรียนบันทึกการอ่านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 1.2) ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการ 1.2.1) ด้านเวลา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 1.2.2) ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 1.3) ผลกระทบที่มีต่อ 1.3.1) ความรู้และประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 1.3.2) ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 1.3.3) แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 1.4) ความต้องการให้จัดโครงการต่อไป อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 1.5) ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ตามลำดับ และ 2) นักเรียนร้อยละ 69 ส่งสมุดบันทึกการอ่าน (รายงานสรุปโครงการแยกไว้ต่างหากจากรายงานฉบับนี้)

5) การประชุมสะท้อนผลการดำเนินโครงการ

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และคณะครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ประชุมกลุ่มย่อย เพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน (Reflect) และสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้คือ การผลการดำเนินงาน ต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากเป็นโครงการใหม่สำหรับโรงเรียน ครูประจำชั้นบางคนไม่ได้เข้าร่วมประชุมจึงทำให้ไม่เข้าใจนโยบายของโรงเรียน และแนวการปฏิบัติ ขาดการเอาใจใส่ กำกับ ติดตามนักเรียน ในประจำชั้นอย่างใกล้ชิดที่ประชุมได้ร่วมกันเสนอแนวทางการดำเนินงานครั้งต่อไป ดังนี้

- 1) ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือที่น่าสนใจ และหนังสือเรียนเพิ่มเติมให้เพียงพอกับความ ต้องการใช้บริการของนักเรียน
- 2) ภายในชั้นเรียน หรือมุมต่าง ๆ ภายในอาคารเรียน และนอกอาคารเรียนควรจัดเป็นมุมส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียน
- 3) ควรพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
- 4) ควรมีการบริการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียน
- 5) ส่งเสริมให้นักเรียน ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต
- 6) ควรจัด สัปดาห์ส่งเสริมการรักการอ่านทุกเดือน
- 7) ควรมีการรณรงค์วางทวงงานอ่านวันละ 5-10 นาที เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และ
- 8) ควรส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านหน้าเสาธงทุกวันเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด และฝึกความกล้าแสดงออก

2.1.5 โครงการประกวดการจัดบรรยากาศภายในชั้นเรียน

1) วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกชั้นเรียนแข่งขัน จัดบรรยากาศภายในชั้นเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ มีมุมสืบค้นความรู้ และห้องเรียนสะอาดน่าเรียน

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

จำนวนห้องเรียนที่จัดบรรยากาศในชั้นเรียน (นักเรียนโรงเรียน นานาชาติทั้งหมด 24 ห้องเรียนให้ความร่วมมือ จัดบรรยากาศภายในชั้นเรียนให้เป็น แหล่งเรียนรู้ มีมุมสืบค้นความรู้ และห้องเรียนสะอาด น่าเรียน)

3) วิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการมีดังนี้ 1) ฝ่ายวิชาการ งานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร่วมกับคณะกรรมการงานอาคารสถานที่ร่วมประชุมปรึกษาหารือ วางแนวทางการดำเนินงาน 2) นำมติแจ้งที่ประชุมคณะครู เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 3) ขออนุมัติโครงการ 4) ประชุมครูประจำชั้นทั้ง 24 ห้องเรียนเพื่อชี้แจงนโยบาย ขอความร่วมมือ และเสนอแนะ แนวทางปฏิบัติร่วมกัน 5) ประชุมคณะกรรมการนักเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน 6) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินให้คะแนน จัดทำปฏิทิน การตรวจแจ้งให้นักเรียนและคณะครูทราบโดยทั่วกัน 7) นักเรียนทุกชั้นเรียนร่วมกันจัด บรรยากาศภายในชั้นเรียน 8) ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการจัดบรรยากาศชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง 9) คณะกรรมการตรวจให้คะแนนตามตารางการตรวจ 10) ฝ่ายบริหาร ติดตามผล การดำเนินงานเป็นระยะ และ 11) สักภาคเรียนประเมินประเมินผล/ สรุป รายงานผล

4) ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานมีดังนี้ 1) การประเมินความคิดเห็นของนักเรียน และคณะครูเกี่ยวกับการดำเนินงานตาม โครงการประกวดบรรยากาศชั้นเรียน พบว่า

1.1) การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ 1.1.1) ความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 1.1.2) ห้องเรียนสะอาด น่าอยู่ น่าเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 1.1.3) มีป้ายนิเทศภายในชั้นเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.61 1.1.4) มีมุมศึกษาค้นคว้าภายในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.25 1.2) ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการ 1.2.1) ด้านเวลาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 1.2.2) ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 1.2.3) ด้านประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22

1.3) การเข้าร่วมโครงการส่งผลต่อนักเรียน 1.3.1) ด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 1.3.2) ด้านการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 1.3.3) ด้านความรู้รักสามัคคี ร่วมแรง ร่วมใจ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 1.4) ความต้องการให้จัดโครงการในลักษณะนี้ต่อไป อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31

- 1.5) ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62
- 2) นักเรียนและครูประจำชั้น ทั้ง 24 ห้องเรียน ให้ความร่วมมือจัดบรรยากาศภายในชั้นเรียน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ มีมุมสืบค้นความรู้ และห้องเรียนสะอาดน่าเรียน และผลการประกวดระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ชนะเลิศ ได้แก่ ห้อง ม.1/1 รองชนะเลิศอันดับ 1 ได้แก่ ห้อง ม.2/1 และรองชนะเลิศอันดับ 3 ได้แก่ ห้อง ม.3/1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ชนะเลิศ ได้แก่ ห้อง ม.4/1 รองชนะเลิศอันดับ 1 ได้แก่ ห้อง ม.6/3 และรองชนะเลิศอันดับ 3 ได้แก่ ห้อง ม.5/1 (รายงานสรุปโครงการแยกไว้ต่างหากจากรายงานฉบับนี้)

5) การประชุมสะท้อนผลการดำเนินโครงการ

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และคณะครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ประชุมกลุ่มย่อย เพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน (Reflect) และสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แม้ว่าจะเป็นโครงการใหม่เนื่องจากมีปัจจัยเอื้อหลายประการ เช่น มีการประชาสัมพันธ์ที่ดี ฝ่ายบริหารให้การสนับสนุนติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานในที่ประชุมคณะครูทุกครั้งที่ การให้รางวัลส่งผลต่อความร่วมมือ (นักเรียนต้องการชนะ) ที่ประชุมได้ร่วมกันเสนอ แนวทางการดำเนินงานครั้งต่อไปคือ 1) ควรมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องทุกภาคเรียน 2) ข้อมูลสาระความรู้ที่นักเรียนจัดบอร์ดภายในชั้นเรียนควรใช้วัสดุที่มีความคงทน ไม่ควรใช้กระดาษ เพราะต้องจัดบ่อย และสิ้นเปลืองงบประมาณ 3) ควรเพิ่มการจัดทำบอร์ดภายในชั้นเรียนจะได้เพิ่มแหล่งเรียนรู้ให้มากขึ้น 4) รางวัลสำหรับการแข่งขันน้อยไป ไม่คุ้มกับการลงทุน ฝ่ายบริหารควรสนับสนุนเงินรางวัลให้มากกว่าเดิม และ 5) นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดงบประมาณซื้อหนังสือคู่มือ หรือหนังสืออื่น ๆ สำหรับนักเรียน อ่านเพิ่มเติมภายในชั้นเรียน เพราะห้องสมุดคับแคบที่นั่งไม่เพียงพอสำหรับบริการนักเรียน

2.1.6 โครงการส่งเสริมการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 1) วัตถุประสงค์ เพื่อให้คณะครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำแผนไปใช้สอนอย่างแท้จริง และทำการบันทึกหลังแผน
- 2) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ
ร้อยละของครูที่ส่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3) วิธีดำเนินการ
วิธีดำเนินการมีดังนี้ 1) ประชุมคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ 2) นำมติที่ประชุมแจ้งคณะครู 3) กำหนดวันประชุมเชิงปฏิบัติการ / คณะครูที่ทำหน้าที่เป็นวิทยากร

แบ่งภาระหน้าที่ 4) ขออนุมัติโครงการ 5) ดำเนินการตามโครงการ 6) สรุปผล
การดำเนินงาน 7) คณะครูนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ในการจัดทำแผนการจัด
การเรียนรู้ 8) จัดทำสถิติการส่งแผนการจัดการเรียนรู้ของครู 9) ฝ่ายบริหารกำกับ ติดตาม
การนำแผนไปใช้ และ 10) ประเมินผล/สรุป รายงานผล

4) ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานมีดังนี้ 1) การประเมินความคิดเห็นของคณะครู
เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากร (การจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ) พบว่า 1) การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ 1.1) การจัดทำแผน
การเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 1.2) การนำแผนไปใช้ อยู่ในระดับ
มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 1.3) การบันทึกหลังแผน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
4.23 2) ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการ 2.1) ด้านเวลา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
4.00 2.2) ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 2.3) ด้านความรู้ความ
เข้าใจ และประสบการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 3) ผลกระทบต่อ
การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา 3.1) ความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผน อยู่ใน
ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 3.2) วิธีการนำแผนไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด
มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 3.3) วิธีการบันทึกหลังแผน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
4.59 4) ความต้องการให้จัดโครงการต่อไปอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45
5) ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ตามลำดับ
และ 2) ครูร้อยละ 73.46 ส่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูร้อยละ 48.97
นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง ครูร้อยละ 36.73 ทำการบันทึก
หลังแผน (รายงานสรุปโครงการแยกไว้ต่างหากจากรายงานฉบับนี้)

5) การประชุมสะท้อนผลการดำเนินโครงการ

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และคณะครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ประชุมกลุ่มย่อย
เพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน
(Reflect) และสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ ผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้สาเหตุเกิดจาก
ปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ครูคิดไปราชการบ่อยทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นระบบ
มีครูอัตราจ้างจำนวนมาก ครูมีภาระงานอื่นมาก ฝ่ายบริหารขาดการกำกับติดตาม ครูบางส่วน
ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ หน่วยงานต้นสังกัดขาดการพัฒนาบุคลากร และกำกับ ติดตาม
ผลการจัดการเรียนการสอน ที่ประชุมได้ร่วมกันเสนอแนวทางการดำเนินงานครั้งต่อไป คือ

- 1) ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญ และนำไปสู่การพิจารณาความดีความชอบประจำปี
- 2) ลดการจัดกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนลง หรือจัดในเวลาที่ไม่กระทบการเรียนการสอน
- 3) ลดขั้นตอนการทำงานหลายๆ อย่างเพื่อให้ครูมีเวลาในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น
- 4) จัดกิจกรรมส่งเสริม กระตุ้นให้ครูใส่ใจการจัดทำแผนการเรียนรู้มากขึ้น เช่น ก การจัดประกวดแผน สื่อ-นวัตกรรม เป็นต้น
- 5) สร้างเครือข่ายครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และ
- 6) ควรเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ครูมีประสบการณ์ที่หลากหลาย

2.1.7 โครงการส่งเสริมโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวัดผลประเมินผล (จัดทำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวทฤษฎีของบลูม)

1) วัตถุประสงค์

เพื่อให้คณะครูสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการจัดทำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด และระดับพฤติกรรมคือความรู้/ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่า

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ร้อยละของครูที่ส่งข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวทฤษฎีของบลูม

3) วิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการมีดังนี้ 1) ประชุมคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ 2) นำมติที่ประชุมแจ้งคณะครู-อาจารย์ 3) ขออนุมัติโครงการตามแผน 4) ส่งบุคลากรแกนหลัก 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษา และภาษาต่างประเทศเข้าร่วมประชุมกับโครงการ LLEN มหาสารคาม เพื่อรับความรู้ และประสบการณ์ 5) กำหนดวันประชุมเชิงปฏิบัติการ / คณะครูที่ทำหน้าที่เป็นวิทยากรแบ่งภาระหน้าที่ 6) ดำเนินการตามโครงการ 6.1) อบรมให้ความรู้ 6.2) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้นิเทศเพิ่มเติม 6.3) คณะครู นำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้ไปจัดทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามระดับพฤติกรรม 7) ฝ่ายบริหารติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 8) บันทึกสถิติการส่งข้อสอบตามตามแนวทฤษฎีของบลูม และ 9) ประเมินผล/สรุปรายงานผล

4) ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานมีดังนี้ 1) การประเมินความคิดเห็นของคณะครูเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวัดผล (การจัดทำข้อสอบตามแนวทฤษฎีของบลูม) พบว่า 1.1) การบรรลุมิติประสงคฺของโครงการ 1.1.1) การจัดทำข้อสอบตามตัวชี้วัด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 1.1.2) การจัดทำข้อสอบตามระดับพฤติกรรม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 1.2) ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการ 1.2.1) ด้านเวลา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 1.2.2) ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 1.2.3) ด้านความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 1.3) ผลกระทบต่อการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา 1.3.1) ความรู้ ความเข้าใจ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 1.3.2) ทักษะในการจัดทำข้อสอบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 1.3.3) เจตคติที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 1.4) ความต้องการให้จัดโครงการต่อไปอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 1.5) ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ตามลำดับ และ 2) ครู จำนวน 38 คน (จากทั้งหมด 49 คน) คิดเป็นร้อยละ 77.55 ออกข้อสอบตามตัวชี้วัด ครู จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 59.18 ออกข้อสอบ ครอบคลุมพฤติกรรม (รายงานสรุปโครงการแยกไว้ต่างหากจากรายงานฉบับนี้)

5) การประชุมสะท้อนผลการดำเนินโครงการ

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และคณะครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน (Reflect) และสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ ผลการดำเนินงาน การบรรลุมิติประสงคฺของโครงการ ร้อยละ 77.40 ต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ (เป้าหมาย ร้อยละ 85) สาเหตุเกิดจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ครูไม่เห็นความสำคัญ ครูคิดไปราชการบ่อยทำให้การจัดการเรียนการสอน และการออกข้อสอบไม่เป็นระบบ มีครูอัตราจ้างเป็นจำนวนมาก ครูมีภาระงานอื่นมาก ฝ่ายบริหารขาดการกำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงาน และไม่มีการนำผลการดำเนินงานไปสู่การพิจารณาความคิดเห็นความชอบ ครูบางส่วนขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ หน่วยงานต้นสังกัดขาดการพัฒนาบุคลากรและกำกับ ติดตามผลการจัดการเรียนการสอน ที่ประชุมได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานครั้งต่อไปคือ 1) ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญ และนำไปสู่การพิจารณาความคิดเห็นความชอบประจำปี 2) ลดการจัดกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อการจัด

การเรียนการสอนลง หรือจัดในเวลาที่ไม่กระทบการเรียนการสอน 3) ลดขั้นตอนการทำงาน
หลาย ๆ อย่างเพื่อให้ครูมีเวลาในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น 4) จัดกิจกรรมส่งเสริม
กระตุ้นให้ครูใส่ใจการจัดทำข้อสอบให้ได้มาตรฐาน เช่น การคัดเลือกครุภัณฑ์แบบ การคัดเลือก
ครุภัณฑ์ด้านการวัดผลประเมินผล เป็นต้น 5) สร้างเครือข่ายครุภัณฑ์สาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการออกข้อสอบ และ 6) เชิญวิทยากรที่มี
ความเชี่ยวชาญด้านการวัดผลมาให้ความรู้แก่บุคลากร

2.1.8 โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวัดผลประเมินผล

(การจัดทำ ปพ.5 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์)

1) วัตถุประสงค์

เพื่อให้คณะครูที่เข้าร่วมโครงการ นำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการจัดทำ
ปพ. 5 ให้ถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ร้อยละของครูที่ส่งผลการเรียนทันตามกำหนดเวลา

3) วิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการมีดังนี้ 1) ประชุมคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ 2) นำมติ
ที่ประชุมแจ้งคณะครู-อาจารย์ 3) ขออนุมัติโครงการตามแผน 4) ส่งบุคลากรแกนหลัก
เข้าร่วมประชุมร่วมกับโครงการ LLEN มหาสารคาม เพื่อรับความรู้ และประสบการณ์
5) กำหนดวันประชุมเชิงปฏิบัติการ 6) คณะครูที่ทำหน้าที่เป็นวิทยากรแบ่งภาระหน้าที่
7) ดำเนินการตามโครงการ 8) คณะครูนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้ไปจัดทำ ปพ.5
9) ฝ่ายบริหารติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 10) จัดทำบันทึกสถิติการส่ง ปพ.5
และตรวจความเรียบร้อย และ 11) ประเมินผลการดำเนินโครงการ โดยใช้แบบสอบถาม
ประชุมกลุ่มย่อย / สรุปและรายงานผล

4) ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินการมีดังนี้ 1) การประเมินความคิดเห็นของคณะครู
เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวัดผล (การจัดทำ ปพ.5
โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์) พบว่า 1.1) การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ 1.1.1) ครู
จัดทำ ปพ.5 ได้ถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61
1.1.2) ครูส่ง ปพ.5 ได้ทันตามกำหนดเวลา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42
1.2) ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการ 1.2.1) ด้านเวลา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

4.48 1.2.2) ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 1.2.3) ด้านความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 1.3) ผลกระทบต่อการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา 1.3.1) ความรู้ ความเข้าใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 1.3.2) ทักษะในการจัดทำ ปพ.5 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 1.3.3) เจตคติที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 1.4) ความต้องการให้ จัดโครงการต่อไป อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และ 1.5) ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ตามลำดับ 2) ครูร้อยละ 91.83 จัดทำ ปพ.5 ได้ถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ครูร้อยละ 87.75 ส่ง ปพ. 5 ได้ทัน ตามกำหนดเวลา (รายงานสรุปโครงการแยกไว้ต่างหากจากรายงานฉบับนี้)

5) การประชุมสะท้อนผลการดำเนินโครงการ

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และคณะครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ประชุมกลุ่มย่อย เพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน (Reflect) และสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ ผลการดำเนินงาน การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ร้อยละ 90.3 เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (เป้าหมาย ร้อยละ 90) สาเหตุเกิดจาก ปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ครูทุกคนมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว โปรแกรมที่ใช้ง่ายแก่การเข้าใจ ครูมีการเตรียมความพร้อม มีการจัดทำตัวชี้วัดรายวิชา แบ่งคะแนนเรียบร้อย ทำให้การอบรม เป็นไปตามขั้นตอนที่วางไว้คือ 1) บางรายวิชากรอกคะแนนผิดพลาด นักเรียนที่ออกหรือย้าย แต่มีคะแนน ส่วนนักเรียนที่มาเรียนประจำ ไม่มีคะแนน ครูผู้สอนควรตรวจสอบให้ดี 2) ครูผู้สอน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่ลงนามให้เรียบร้อยก่อนส่งผลการเรียนฝ่าย วิชาการต้องส่งข้อมูลกลับ และทำให้การกรอกคะแนนของนายทะเบียนล่าช้าทุกฝ่าย ควรตรวจสอบให้ดี 3) การให้คะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการอ่านคิดวิเคราะห์ ไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรม เช่น นักเรียน ที่หนีเรียนประจำมีคะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับดีเยี่ยม หรือนักเรียนที่ติด 0 ร มส มีคะแนนการอ่าน คิดวิเคราะห์อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม ซึ่งขัดแย้งกับความเป็นจริง ครูผู้สอนจึงควรตรวจทานให้ดี 4) ครูที่กรอกข้อมูล ผิดพลาดส่วนมากเกิดจากการ ไม่เข้ารับการนิเทศ หรือรับการนิเทศไม่ครบตามขั้นตอน ดังนั้นฝ่ายบริหารควรมีวิธีการ หรือมาตรการกับครูที่ขาดการนิเทศ เช่น ให้ชี้แจงสาเหตุ หรือตัดคะแนนในการพิจารณาความดี ความชอบประจำปี เป็นต้น 5) ทำการนิเทศซ้ำ และ 6) จัดทำคู่มือการใช้

2.1.9 โครงการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบการบริหาร

เชิงคุณภาพ

1) วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนน่านาวิทยาคมภายใต้กรอบการบริหารเชิงคุณภาพ

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ร้อยละของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

3) วิธีดำเนินงาน

วิธีดำเนินงานมีดังนี้ 1) วิเคราะห์องค์กรโดยใช้วิธีการ SWOT Analysis และใช้แบบสอบถามแบบ Rating Scale 2) ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้แก่นุคลากร 3) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กร (กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนา จัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ จัดทำตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน กำหนดกลยุทธ์ และแนวทาง พัฒนา) 4) ระดมสมองเพื่อจัดทำโครงการที่สอดคล้องเป้าหมาย แต่ละยุทธศาสตร์ แนวทางพัฒนาของโรงเรียน และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ แนวทางพัฒนาของหน่วยงานต้นสังกัด ตลอดจนสอดคล้องกับมาตรฐาน และตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น 5) จัดทำรายละเอียดตัวชี้วัดโครงการ 6) ปรับแผนพัฒนา 3 ปี ของโรงเรียน 7) ปรับแผนปฏิบัติการประจำปี 8) ครูผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำโครงการ 9) ปฏิบัติตามกิจกรรม/โครงการพัฒนา 10) กำกับ ติดตาม การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 11) ประเมินผลการดำเนินโครงการ 12) สรุปผล/รายงานผล และ 13) นำผลเข้าสู่ที่ประชุมคณะครูเพื่อปรับปรุง แก้ไข พัฒนาในปีการศึกษาต่อไป

2.1.9.4 ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานมีดังนี้ 1) การประเมินความคิดเห็นของคณะครู เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ภายใต้กรอบการบริหารเชิงคุณภาพ พบว่า 1.1) การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ 1.1.1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมวินิจฉัยองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 1.1.2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกำหนดทิศทางการองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 1.1.3) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 1.1.4) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมระดมความคิดจัดทำโครงการพัฒนา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47

1.2) ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการ 1.2.1) ด้านเวลา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 1.2.2) ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 1.2.3) ด้านความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 1.3) ผลกระทบต่อการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา 1.3.1) การมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 1.3.2) ความรู้สึกเป็นเจ้าของแผน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 1.3.3) การนำแผนสู่การปฏิบัติ/ ปฏิบัติตามแผน และการประเมินแผน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 1.4) ความต้องการให้จัดโครงการต่อไป อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 1.5) ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 ตามลำดับ (รายงานสรุปโครงการแยกไว้ต่างหากจากรายงานฉบับนี้) และ 2) ได้แผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนนาข้าววิทยาคม ภายใต้กรอบการบริหารเชิงคุณภาพที่เกิดจากการร่วมคิด ร่วมทำของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5) การประชุมสะท้อนผลการดำเนินโครงการ

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และคณะครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ประชุมกลุ่มย่อย เพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน (Reflect) และสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากมีปัจจัยเอื้อหลายประการ เช่น คณะครูต้องการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชน ให้ความสำคัญกับการศึกษา นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำ ฝ่ายบริหารเห็นความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา มีการประชาสัมพันธ์โครงการที่ดี และมีการบริหารจัดการความเสี่ยง จึงทำให้ปัญหาต่างๆ ลดลงหรือไม่เกิดขึ้นเลย ที่ประชุมได้เสนอแนวทางการดำเนินงานและการพัฒนาในโอกาสต่อไป คือ 1) นักเรียนควรมีส่วนร่วมให้มากกว่าเดิม และควรคัดเลือกนักเรียนที่มีความกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำ กล้าพูด เพื่อให้ได้ความคิดที่หลากหลาย 2) ควรมีการใช้แบบสอบถาม ถามความคิดเห็นนักเรียนในหลายๆ เรื่องที่เป็นความต้องการของนักเรียน 3) นักเรียนควรมีส่วนร่วมในขั้นตอนการระดมกิจกรรม โครงการพัฒนา และ 4) ในขั้นตอนการระดมความคิด การจัดทำกิจกรรม โครงการพัฒนา (Initiatives) คณะผู้ทำงานต้องศึกษาข้อมูลจากหลากหลายแหล่ง เพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่ๆ ที่เป็นการริเริ่ม และสร้างสรรค์ และในขณะเดียวกันต้องนำข้อมูลที่ผ่านมาประกอบการคิด และการตัดสินใจร่วมด้วย 5) ฝ่ายบริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ควรเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา 6) ควรนำแผนพัฒนาการศึกษาเผยแพร่ให้บุคลากรได้รับทราบ

โดยทั่วกัน และฝ่ายบริหารควรมีการกำกับติดตามเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามแผน 7) ควรมีการประเมินผลการใช้แผน และนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนางาน ในภาคเรียนถัดไป 8) การจัดสรรงบประมาณตามแผนควรให้ฝ่ายบริหาร และหัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้มีส่วนร่วม

2.1.10 โครงการศึกษาดูงานบุคลากร (พัฒนาระบบประกันคุณภาพ

โดยใช้กระบวนการ เทียบเคียงสมรรถนะ)

1) วัตถุประสงค์

เพื่อให้คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาได้ใช้กระบวนการ เทียบเคียงสมรรถนะเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน และ งานในหน้าที่อื่นที่รับผิดชอบนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาใช้ในการวางแผนพัฒนางาน สำหรับภาคเรียนถัดไป

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

จำนวนครั้ง/ ร้อยละของคณะครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วม ศึกษาดูงาน และมีรายละเอียดตัวชี้วัด ดังนี้

(1) คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนนาข่าวิทยาคม ได้ไปศึกษาดูงานอย่างน้อย 3 ครั้ง ต่อภาคเรียน

(2) คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนนาข่าวิทยาคม ร้อยละ 85 ได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ และสามารถใช้กระบวนการ เทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking) เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของตนเองกับโรงเรียน ที่ไปศึกษาดูงาน จากนั้นนำความรู้และประสบการณ์นั้นมาวางแผนพัฒนางานในหน้าที่ ของตนเองทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน และหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

3) วิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการมีดังนี้ 1) คณะครูฝ่ายวิชาการ และคณะครูฝ่ายบริหาร ร่วมหารือ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน และกำหนดกรอบการดำเนินงาน 2) ติดต่อประสานงานกับสถานที่ที่ไปศึกษาดูงานเพื่ออำนวยความสะดวก 3) ลักษณะของ โรงเรียนที่ศึกษาดูงานเป็นสถานศึกษาดีเด่น หลายด้าน และได้รับรางวัลต่าง ๆ 4) ขออนุมัติ โครงการ 5) ประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การดำเนินงาน กำหนดการเดินทาง ขอบข่ายการศึกษาดูงาน การรายงานผลการศึกษาดูงาน 6) ดำเนินการตามโครงการ

7) คณะครูจัดทำรายงาน การเทียบเคียงสมรรถนะ 8) ประชุมสรุปผลการศึกษา คุณาน/
วางแผนพัฒนาภาคเรียนถัดไป และ 9) ประเมินผล / สรุป / รายงานผล

4) ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานมีดังนี้

1) การประเมินความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการศึกษาคุณานบุคลากร (พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ) พบว่า 1.1) การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ 1.1.1) คณะครูได้ใช้กระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะเปรียบเทียบผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 1.1.2) คณะครูสามารถวางแผนการดำเนินงานสำหรับภาคเรียนถัดไป อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 1.1.3) คณะครูเกิดความคิดริเริ่มในการพัฒนางาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 2) ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการ 2.1) ด้านเวลา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 2.2) ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 3) ผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา 3.1) ด้านความรู้/ ประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 3.2) ด้านแนวทางการพัฒนางานในหน้าที่ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 3.3) ด้านความสามัคคีในหมู่คณะ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 3.4) ด้านขวัญและกำลังใจในการทำงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 4) ความต้องการให้จัดโครงการในลักษณะนี้ต่อไป อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ตามลำดับ

2) คณะครูโรงเรียนนาข่าวิทยาคมได้ไปศึกษาคุณาน 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 ศึกษาคุณานมหาวิทยาลัยที่จังหวัดร้อยเอ็ด ครั้งที่ 2 ศึกษาคุณานที่มหาวิทยาลัยที่เมืองทองธานี กรุงเทพมหานคร ครั้งที่ 3 ศึกษาคุณานที่โรงเรียนวังน้ำเย็นพิทยาคม และโรงเรียนคลองหาดวิทยาคม จังหวัดสระแก้ว

5) การประชุมสะท้อนผลการดำเนินโครงการ

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และคณะครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน (Reflect) และสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ คณะครูได้ไปศึกษาคุณาน จำนวน 3 ครั้ง และคณะครูร้อยละ 94.33 ได้ไปศึกษาคุณานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ที่ประชุมได้เสนอแนวทางการดำเนินงาน และการพัฒนา

ในโอกาสต่อไป คือ 1) ควรจัดให้มีโครงการศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง 2) การเดินทางไปศึกษาดูงานเป็นหมู่คณะควรรักษาเวลา และมีมารยาทในการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ 3) ควรไปศึกษาดูงานทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก เพื่อให้ได้ประสบการณ์ที่หลากหลาย 4) การเทียบเคียงสมรรถนะเป็นวิธีการพัฒนาที่ได้รับการยอมรับว่าก่อให้เกิดการพัฒนาได้ในระดับหนึ่ง ดังนั้นการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ควรใช้วิธีการที่หลากหลาย และ 6) ควรมีการบรรจุโครงการศึกษาดูงานของบุคลากรในแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อให้คณะครูได้ไปศึกษาดูงานทุกภาคเรียน และเพื่อให้คณะครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.1.11 โครงการเครือข่ายชุมชน “ลูกรัก” เราช่วยกันดูแล

1) วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่ดียังมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีสมรรถนะสำคัญตามที่หลักสูตรกำหนด

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ร้อยละของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ห้อง ม.4/3 ม.5/3 และ ม.6/3 โรงเรียนนาบัววิทยาคม ที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 80 ขึ้นไปมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดี)

3) วิธีดำเนินการ

วิธีการดำเนินงานมีดังนี้ 1) ขออนุมัติโครงการ 2) ประชุมครูประจำชั้นเพื่อชี้แจง ทำความเข้าใจ และหาแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน 3) ประชุมผู้ปกครอง 4) ดำเนินการตามโครงการ (นักเรียนรับการพัฒनावินัยเชิงบวกตามโปรแกรม สัปดาห์ละ 2 ครั้ง) 5) ประสานความร่วมมือกับกลุ่มเยาวชน คนต้นแบบเพื่ออบรมให้ความรู้ ให้แง่คิดแก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย 6) ประชุมผู้ปกครองเพื่อติดตามผล / สะท้อนผลการดำเนินงาน ครั้งที่ 1 นักเรียนร่วมกิจกรรมปฏิญาณตนเป็นคนดี นักเรียนร่วมกิจกรรมตามโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม 7) ประชุมผู้ปกครองเพื่อติดตามผล / สะท้อนผลการดำเนินงาน ครั้งที่ 2 8) ประเมินผลการดำเนินงานโดยใช้แบบสอบถาม / การสัมภาษณ์ครู ประจำชั้น ผู้ปกครอง 9) สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการ

4) ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานมีดังนี้ การประเมินความคิดเห็นของคณะครู นักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการเครือข่ายชุมชน “ลูกรัก”

เราช่วยกันดูแล พบว่า 1) การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ 1.1) นักเรียนมาโรงเรียนทันเวลา และร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 1.2) นักเรียนแต่งกายถูกระเบียบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 1.3) นักเรียนไม่ขาดเรียนบ่อย และหนีเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 1.4) นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 2) ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการ 2.1) ด้านเวลา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 2.2) ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 2.3) ด้านความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 3) ผลกระทบต่อการพัฒนาผู้เรียน 3.1) พัฒนาการทางด้านพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 3.2) พัฒนาการ ด้านการเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 4) ความต้องการให้จัดโครงการต่อไป อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 5) ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ตามลำดับ

5) การประชุมสะท้อนผลการดำเนินโครงการ

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และคณะครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ประชุมกลุ่มย่อย เพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน (Reflect) และสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่โดยภาพรวมแล้ว นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีพัฒนาการไปในทิศทางที่ดีขึ้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร้อยละ 90.8 มีความพึงพอใจต่อวิธีการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นควรดำเนินการต่อเนื่องในภาคเรียนถัดไป และควรขยายผลไปยังนักเรียนห้องอื่น ๆ ที่มีปัญหาในลักษณะเดียวกัน และที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินงานครั้งต่อไป ดังนี้

- 1) คณะครูควรให้ความสำคัญ ให้โอกาสนักเรียน ห้อง ม.4/3 ม.5/3 และ ม.6/3 ในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเสมอภาคกับนักเรียนห้องอื่น ๆ
- 2) ครูผู้สอนควรใช้จิตวิทยาในการพูดกับนักเรียน ไม่ควรดุคำ หรือเมียนตีถ้านักเรียนทำผิด หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของครู
- 3) ฝ่ายปกครองควรมีวิธีการที่ดีในการแก้ปัญหาผู้เรียน เช่น ทำผิด ให้ทำความเข้าใจชัดเจน ไม่ควรลงโทษด้วยวิธีการที่รุนแรง
- 4) ควรให้โอกาสคณะกรรมการนักเรียนเข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาผู้เรียนมากขึ้น
- 5) ครูประจำชั้น ควรออกเยี่ยมบ้าน ร้อยเปอร์เซ็นต์ เพื่อรับทราบปัญหา และแก้ปัญหาได้ตรงจุด
- 6) ควรจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ด้าน ศิลปะ ดนตรี กีฬา ที่ให้โอกาสนักเรียน ห้อง ม.4/3 ม.5/3

และ 6/3 ได้มีโอกาสเป็นผู้นำ เพื่อความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าของตนเอง
 7) ควรจัดเวลาให้ครูประจำชั้นพบนักเรียนมากขึ้น 8) ควรนิมนต์พระ มาสอนหรืออบรม
 คุณธรรม จริยธรรม 9) ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาผู้เรียนร่วมกับทางโรงเรียน
 มากขึ้น 10) นักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมที่รุนแรง ควรมีการส่งต่อเพื่อแก้ปัญหา ไม่ควรไล่
 นักเรียนออก

2.1.12 โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1) วัตถุประสงค์

เพื่อให้คณะครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน ทำการคัดกรอง
 นักเรียน และจัดโครงการพัฒนานักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหา

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการเยี่ยมบ้าน ได้รับการคัดกรอง และได้
 เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณธรรม

3) วิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการมีดังนี้ 1) ประชุมฝ่ายบริหาร โรงเรียนเพื่อชี้ให้เห็น
 ปัญหาและร่วมหาแนวทางในการแก้ปัญหา 2) ประชุมคณะครูแจ้งนโยบายการออกเยี่ยมบ้าน
 นักเรียนครบ 100 เปอร์เซ็นต์ และเพื่อรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม 3) ขออนุมัติโครงการ
 4) ประชุมชี้แจงคณะครูเพื่อชี้แจงรายละเอียดการดำเนินงาน แจกแบบฟอร์มการเยี่ยมบ้าน
 5) คณะครูรายงานผลการเยี่ยมบ้าน และการคัดกรองนักเรียน 6) สรุปผลการคัดกรองนักเรียน
 7) ประชุมนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย (กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา) 8) เชิญประชุมผู้ปกครอง
 นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา เพื่อรับทราบปัญหา และหาวิธีการแก้ปัญหาร่วมกัน
 9) จัดโครงการค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน และ 10) ประเมินผลการดำเนิน
 โครงการ / สรุปรายงานผล

4) ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานมีดังนี้ 1) คณะครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียน
 ร้อยละ 82.87 2) คณะครูทำการคัดกรองนักเรียนได้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และมีปัญหาจาก
 ทุกระดับชั้นได้นักเรียนที่มีปัญหา ทั้งหมด 181 คน 3) โรงเรียนจัดโครงการค่ายพัฒนา
 คุณธรรม-จริยธรรมนักเรียน ระหว่างวันที่ 15-17 ตุลาคม 2554 4) การประเมินความคิดเห็น
 ของคณะครู และนักเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบ
 ดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า 4.1) การบรรลุวัตถุประสงค์ ของโครงการ 4.1.1) ครูประจำชั้น

ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 4.1.2) ครูประจำชั้น
 ทำการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 4.1.3) ครูประจำชั้น
 แก้ปัญหานักเรียนในเบื้องต้น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 4.1.4) โรงเรียนจัด
 โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60
 ตามลำดับ 4.2) ความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการ 4.2.1) ด้านเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด
 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 4.2.2) ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27
 4.2.3) ด้านความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 3) ผลกระทบต่อ
 การพัฒนาผู้เรียน 3.1) พัฒนา การทางด้านพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90
 3.2) พัฒนาการด้านการเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 4) ความต้องการให้จัด
 โครงการต่อไป อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และ 5) ความพึงพอใจต่อ
 การดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ตามลำดับ

5) การประชุมสะท้อนผลการดำเนินโครงการ

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และคณะครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ประชุมกลุ่มย่อย
 เพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน
 (Reflect) และสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ ผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ (เป้าหมาย
 100 เปอร์เซ็นต์) ผลการเยี่ยมบ้าน ร้อยละ 82.87 บางส่วนที่ไม่ได้รับการเยี่ยมบ้านเนื่องจาก
 สาเหตุหลายประการ ได้แก่ ครูไปเยี่ยมบ้าน นักเรียนไม่อยู่รอพบครู บางส่วนผู้ปกครอง
 ไปทำงานต่างจังหวัด บางส่วนผู้ปกครองไม่สบายเข้าโรงพยาบาล บางส่วนยังไม่กลับจาก
 ไร่-นา บางส่วนครูประจำชั้นแจ้งว่า เป็นนักเรียนที่มีความประพฤติดี ยังไม่จำเป็นต้อง
 เยี่ยมบ้าน และที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินงานครั้งต่อไป คือ 1) นักเรียน
 กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาควรได้รับการติดตามพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง ถ้าพบว่า มีปัญหา
 ควรจัดให้มีการเข้าค่ายเช้า หรือมีการส่งต่อเพื่อแก้ปัญหา 2) ฝ่ายปกครองควรให้ความสำคัญ
 กับการทำงานเป็นทีม และครูประจำชั้นควรมีบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหาพฤติกรรมผู้เรียน
 ไม่ควรให้ฝ่ายปกครองดำเนินการตามลำพัง 3) โรงเรียนควรมีการวางแผนพัฒนาเด็กใน
 กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาอย่างต่อเนื่อง เช่น การเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรม การนำนักเรียน
 ไปศึกษาดูงานที่เรือนจำ หรือโรงพยาบาลที่มีผู้ป่วยสาเหตุจากสิ่งเสพติด ต้มเห็ด สูบบุหรี่
 เพื่อเป็นการป้องปรามพฤติกรรม และ 4) ผู้บริหารควรมีระบบที่ดีในการติดตาม ตรวจสอบ
 การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) ควรมีการติดต่อประสานงานกับชุมชน
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองเครือข่าย เพื่อร่วมแก้ปัญหา และพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียนร่วมกัน

- 6) ผู้ปกครองนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียนให้มากกว่าที่เป็นอยู่
- 7) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่มีบุคลากรจากภายนอก เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ องค์กรเอกชนต่าง ๆ เข้ามาให้ความรู้ ประสบการณ์ แนะนำทักษะการประกอบอาชีพ และทักษะการใช้ชีวิตที่เหมาะสม

2.2 ผลการประเมินแผนพัฒนาการศึกษาในภาพรวม

หลังจากประเมินโครงการทั้ง 12 โครงการ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ใช้แบบสอบถาม ประเมินแผนความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อแผนพัฒนาการศึกษาในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ครูผู้รับผิดชอบงานแผนพัฒนาการศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการทั้ง 12 โครงการ จำนวนทั้งหมด 24 คน เพื่อนำความคิดเห็นที่ได้ไปใช้ปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ เพื่อหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากคำถามปลายเปิดที่ได้ขอความร่วมมือให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเขียนแสดงความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาการศึกษาจากความรู้สึกที่แท้จริงของทุกคนใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และขอรายงานผลข้อมูลเชิงปริมาณ (ดังตารางที่ 26) และข้อมูลเชิงคุณภาพตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 26 สรุปผลการประเมินแผนพัฒนาการศึกษาในภาพรวม

รายการประเมิน (n = 24)	ระดับความคิดเห็น	S.D.	การแปลผล
1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์			
1.1 กระชับ ชัดเจน ทำท่าย มุ่งสู่อนาคต	4.45	0.82	มาก
1.2 มีความสอดคล้อง และมีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ	4.50	0.79	มาก
1.3 ผ่านการวิเคราะห์อย่างรอบด้าน	4.32	0.58	มาก
1.4 สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของหน่วยงานต้นสังกัด	4.31	0.79	มาก

รายการประเมิน (n = 24)	ระดับความคิดเห็น	S.D.	การแปลผล
2. ยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนา			
2.1 สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์	4.45	0.69	มาก
2.2 มีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ	4.42	0.77	มาก
2.3 เหมาะสมกับบริบท	4.44	0.86	มาก
2.4 เป็นประเด็นหลักในการพัฒนาที่ผ่านการ วิเคราะห์อย่างรอบคอบ	4.45	0.84	มาก
3. มุมมองภายใต้กรอบการบริหารเชิงดุลยภาพ			
3.1 ให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้เรียน	4.48	0.79	มาก
3.2 แต่ละมุมมองมีความสัมพันธ์ เชื่อมโยง สอดคล้องกับทิศทางองค์กร	4.43	0.76	มาก
4. การจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์			
4.1 มีความเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ หลัก และเป้าประสงค์ของหน่วยงาน	4.46	0.84	มาก
4.2 มีเป้าประสงค์ที่ท้าทาย มีความเป็นไปได้ใน การปฏิบัติ	4.45	0.89	มาก
4.3 มีการวิเคราะห์ผ่านมุมมอง และม ีความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล	4.43	0.76	มาก
5. การกำหนดตัวชี้วัดแต่ละเป้าประสงค์			
5.1 ตัวชี้วัดแต่ละเป้าประสงค์สามารถวัดได้ นับได้ เปรียบเทียบได้ และกำหนดเป้าหมาย ความสำเร็จได้	4.07	0.66	มาก
5.2 เหมาะสมกับศักยภาพบุคลากร งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ	4.09	0.89	มาก
6. กิจกรรม/ โครงการพัฒนา			
6.1 มีการริเริ่มกิจกรรม/ โครงการใหม่ ๆ	4.46	0.91	มาก
6.2 กิจกรรม/ โครงการสามารถนำไปสู่การ ปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมได้	4.40	0.79	มาก

รายการประเมิน (n = 24)	ระดับความคิดเห็น	S.D.	การแปลผล
6.3 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน	4.32	0.87	มาก
6.4 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน	3.38	0.86	ปานกลาง
7. การมีส่วนร่วมของบุคลากร			
7.1 ร่วมกันค้นหาปัญหา	4.06	0.69	มาก
7.2 ร่วมวางแผน	4.32	0.77	มาก
7.3 ร่วมปฏิบัติงาน	4.46	0.84	มาก
7.4 ร่วมประเมินผล	4.48	0.76	มาก
รวม	4.28	0.60	มาก

จากตารางที่ 26 พบว่า ผลการประเมินแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ภายใต้กรอบการบริหารเชิงคุณภาพ โดยภาพรวมทุกรายการมีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และเมื่อพิจารณาแต่ละรายการประเมิน พบว่า รายการประเมินมีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเรียงตามรายการประเมิน เท่ากับ 4.45 4.50 4.32 4.31 4.45 4.42 4.44 4.45 4.48 4.43 4.46 4.45 4.43 4.07 4.09 4.46 4.40 4.32 4.06 4.32 4.46 และ 4.48 ตามลำดับ ยกเว้นข้อ 5.4 มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38

ในส่วนของคุณภาพเชิงคุณภาพที่ได้จากคำถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม และแผนพัฒนาการศึกษา พบว่า มีประเด็นสำคัญที่ได้รับการเสนอแนะดังนี้คือ 1) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม 1.1) หน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษา 1.2) ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาด้านการวัดผลประเมินผล 1.3) ครูและนักเรียนควรได้รับการพัฒนาด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษาประกอบการจัดการเรียนการสอน 1.4) ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาทักษะการคิดอย่างหลากหลายเพื่อประโยชน์ต่อการสอบในระดับชาติ 1.5) สถานศึกษาทุกแห่งควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทางด้านภาษาแก่ครู ผู้เรียน และชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน 1.6) ครูและนักเรียนควรได้รับการพัฒนาทักษะทางด้านการบริหารจัดการ ทั้งการบริหารจัดการตนเองและการบริหารจัดการงานในหน้าที่ 2) แผนพัฒนาการศึกษา 2.1) ควรส่งเสริมให้สถานศึกษา

ระดมทุนเพื่อการจัดการศึกษา เพราะงบประมาณในการจัดการศึกษาไม่เพียงพอหลายกิจกรรม/โครงการไม่ได้รับการปฏิบัติเนื่องจากขาดงบประมาณ 2.2) บุคลากรทุกคนควรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบกิจกรรม / โครงการพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล 2.3) ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในกิจกรรม / โครงการพัฒนาตามแผน 2.4) สถานศึกษาทุกแห่งควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลการใช้แผน และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาต่อยอด 2.5) ควรส่งเสริมการพัฒนามุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีองค์ความรู้ที่ถูกต้อง 2.6) หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณให้รวดเร็ว ทันเวลาต่อการใช้งาน เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานได้ตามแผนที่วางไว้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY